

# สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

## ปัญหาพิเศษ

### เรื่อง

คุณลักษณะของอาจารย์ประมงที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในวิทยาลัยประมงติณสูลานนท์ ปีการศึกษา 2544

The desirable characteristics of fishery instructors by the technical fishery students' opinion in Tinsulanonda Fishery college, academic year 2001

โดย

นางสาวนรี ล่องสมุทร

รฟพ.

ว. 153ค

2544

เลขหม.....
เลขทะเบียน 47256
วัน, เดือน, ปี 24 ส.ย. 2546

b.....
i.....

ปัญหาพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดมหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต

สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร – การผลิตสัตว์

ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กรุงเทพฯ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้  
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

## บทคัดย่อปัญหาพิเศษ

ปีการศึกษา 2544

ชื่อเรื่อง คุณลักษณะของอาจารย์ประมงที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในวิทยาลัยประมงติณสูลานนท์ ปีการศึกษา 2544

The desirable characteristics of fishery instructors by the technical fishery students' opinion in Tinsulanonda Fishery college, academic year 2001

ชื่อ-สกุล นางสาวนธิ ถ่องสมุทร

สาขาวิชา เทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตสัตว์

ภาควิชา วิทยาศาสตร์เกษตร

คณะ วิทยาศาสตร์อุตสาหกรรม

อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์จำลอง ศรีสุวรรณ

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องคุณลักษณะของอาจารย์ประมงที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 ปีการศึกษา 2544 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพทั่วไปของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ปีการศึกษา 2544 และ 2) ศึกษาคุณลักษณะของอาจารย์ประมงที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยประมงติณสูลานนท์ ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยส่งแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลจำนวน 164 ชุดและได้รับแบบสอบถามกลับคืนจำนวน 152 ชุดคิดเป็น (ร้อยละ 92.70) จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ทางสถิติ โดยใช้ ค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย และหาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สถานภาพทั่วไปของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 ปีการศึกษา 2544 วิทยาลัยประมงติณสูลานนท์ ปีการศึกษา 2544 พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุ 20 ปี มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดสงขลา มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.00 – 3.00 บิตา-มารดาของนักศึกษาส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรกรรม

ส่วนคุณลักษณะของอาจารย์ประมงที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยประมงติณสูลานนท์ ปีการศึกษา 2544 นั้น พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นในระดับมากทุกด้าน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

## กิตติกรรมประกาศ

ปัญหาพิเศษนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี โดยได้รับการช่วยเหลือจากบุคคลหลายท่านด้วยกัน โดยเฉพาะ อาจารย์จำลอง ศรีสุวรรณ ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษ ที่ได้สละเวลาให้คำปรึกษา แนะนำ รวมทั้งแก้ไขข้อบกพร่องเพื่อให้ปัญหาพิเศษฉบับนี้ มีความถูกต้องและสมบูรณ์ ขอขอบคุณ อาจารย์ รามศ ชูสิงห์ ที่ให้คำชี้แนะในการสร้างแบบสอบถามและตรวจความเหมาะสมของแบบสอบถาม และขอขอบคุณผู้อำนวยการวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีสุพรรณบุรี ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการทดลองใช้แบบสอบถาม ขอขอบคุณผู้อำนวยการและอาจารย์ธัญญา ศิณโส ที่ได้อำนวยความสะดวก ช่วยเหลือในการเก็บข้อมูล ขอขอบคุณนักศึกษาวิทยาลัยประมงจินตสูสานนท์ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 สาขาเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำทุกคนที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม จนทำให้ปัญหาพิเศษฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี

ความดีและผลประโยชน์ที่เกิดจากปัญหาพิเศษฉบับนี้ ข้าพเจ้าขอบอบแต่ พ่อ แม่ ครู อาจารย์ และผู้ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือทุกท่านอย่างจริงใจ

นธิ ล่องสมุทร  
กุมภาพันธ์ 2545

## สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อปัญหาพิเศษ .....	ก
กิตติกรรมประกาศ .....	ข
สารบัญ .....	ค
สารบัญตาราง .....	จ
สารบัญภาพ .....	ฉ
บทที่	
1. บทนำ .....	1
1.1 ความสำคัญของปัญหา .....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย .....	1
1.3 ขอบเขตของปัญหา.....	3
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ .....	5
2. การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง .....	6
2.1 การแสดงความคิดเห็น .....	6
2.2 ความหมายของครู-อาจารย์.....	7
2.3 บทบาทและหน้าที่ของครู-อาจารย์.....	8
2.4 คุณลักษณะของครู อาจารย์ที่ดี .....	14
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	16
3. วิธีการดำเนินการวิจัย.....	18
3.1 ประชากร.....	18
3.2 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	18
3.2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล.....	18
3.2.2 วิธีการดำเนินการสร้างแบบสอบถามและลักษณะของแบบสอบถาม.....	18
3.2.3 การทดลองใช้แบบสอบถาม ( Try out ).....	19
3.2.4 วิธีการดำเนินการส่งแบบสอบถาม.....	20
3.2.5 การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ.....	20

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า  
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

## สารบัญ ( ต่อ )

	หน้า
4. ผลการวิจัยและวิจารณ์ .....	22
4.1 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	22
4.2 ข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะของอาจารย์ประมงที่พึงประสงค์ ของนักศึกษา.....	24
4.3 วิจารณ์.....	30
5. สรุปและข้อเสนอแนะ.....	33
5.1 สรุป.....	33
5.2 ข้อเสนอแนะ.....	35
บรรณานุกรม.....	36
ภาคผนวก.....	38
ภาคผนวก ก หนังสือราชการ.....	39
ภาคผนวก ข แบบสอบถาม.....	46

## สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
4.1 แสดงสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม .....	22
4.2 แสดงความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของอาจารย์ประมง ที่พึงประสงค์ในด้านการสอน.....	24
4.3 แสดงความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของอาจารย์ประมง ที่พึงประสงค์ในด้านวิชาการ.....	25
4.4 แสดงความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของอาจารย์ประมง ที่พึงประสงค์ในด้านบุคลิกภาพ.....	26
4.5 แสดงความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของอาจารย์ประมง ที่พึงประสงค์ในด้านสุขภาพทางกายและทางใจ.....	27
4.6 แสดงความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของอาจารย์ประมง ที่พึงประสงค์ในด้านคุณธรรมและความประพฤติ.....	28
4.7 แสดงความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของอาจารย์ประมง ที่พึงประสงค์ในด้านมนุษยสัมพันธ์.....	29
4.8 สรุปความคิดเห็นที่มีต่อคุณลักษณะของอาจารย์ประมงที่พึงประสงค์.....	30

## สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1.	แผนภาพแสดงกรอบแนวความคิดการวิจัย เรื่อง คุณลักษณะของอาจารย์ ประมงที่พึงประสงค์ ตามความคิดเห็นของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพชั้นสูง ในวิทยาลัยประมงติณสูลานนท์ .....	3



# บทที่ 1

## บทนำ

### 1.1 ความสำคัญของปัญหา

ในการพัฒนาประเทศชาติให้ประสบผลสำเร็จได้มากน้อยเพียงใดนั้นจำเป็นต้องอาศัยปัจจัยสำคัญหลายอย่าง ปัจจัยที่สำคัญอย่างหนึ่ง คือ ทรัพยากรมนุษย์ หากทรัพยากรมนุษย์ได้รับการหล่อหลอม อบรมบ่มนิสัยตั้งแต่เยาว์วัยให้เป็นพลเมืองดีมีคุณค่ามีความสามารถ เมื่อเติบโตไปประกอบอาชีพต่างๆ ในสังคมจะทำให้สังคมนั้นๆ มีความสงบสุขน่าอยู่ และผู้ที่ทำหน้าที่สร้างทรัพยากรมนุษย์ก็คือ ครู อาจารย์ ซึ่งบุคคลเหล่านี้ทำหน้าที่หลายอย่าง เป็นทั้งผู้สร้างทรัพยากรมนุษย์ เป็นทั้งผู้สอน ผู้ให้บริการ ผู้นำด้านต่างๆ บทบาทหน้าที่สำคัญในปัจจุบันก็คือ ผู้พัฒนาคุณภาพของคนและสังคมไม่ว่าสังคมจะมีรูปแบบใด เช่น สังคมเกษตรกรรม สังคมอุตสาหกรรม หรือสังคมวิทยาศาสตร์ก็ตาม (ณรงค์ เส็งประชา, 2530 : 22-25)

ทรัพยากรมนุษย์ในสังคมต้องผ่านการหล่อหลอมมาจากฝีมือของครู อาจารย์ทั้งสิ้น ทั้งทางด้านความรู้ ทักษะและเจตคติ ครู อาจารย์จึงเป็นผู้สร้างบุคคลให้มีบทบาทสำคัญในสังคม นักศึกษาส่วนใหญ่ต้องการครูที่มีความรู้ความสามารถในหลายๆ ด้าน ดังที่ รพีพร ท้วทอง (2530 : 53-55) ได้ทำการวิจัยเรื่องคุณลักษณะของครูสอนวิชาเกษตรตามแนวคิดของนักศึกษาสาขาเกษตรกรรม วิทยาลัยเกษตรกรรมชลบุรี ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

1. ครูสอน วิชาเกษตรควรมีลักษณะ ทางด้านการสอนที่สำคัญดังนี้คือ ควรมีความรู้กว้างขวาง มีการเตรียมการสอนล่วงหน้า และให้นักเรียนลงมือปฏิบัติจริง
2. คุณลักษณะทางด้านบุคลิกภาพที่นักเรียนให้ความสำคัญคือ ครูต้องมีลักษณะการเป็นผู้นำน่านับถือ มีความเชื่อมั่นในตนเอง วางตนเป็นกลางไม่มีอคติกับนักศึกษา และแต่งกายสุภาพรัดกุมเหมาะสมกับกิจกรรมที่กำลังทำ
3. คุณลักษณะทางด้านสัมพันธภาพรายการที่ให้ความสำคัญ คือ ครูยินดีรับฟังปัญหาและให้คำปรึกษา มีความปรารถนาดีต่อนักศึกษาและครูสามารถแนะนำแนวทางการประกอบอาชีพในสาขาเกษตรได้

เดือนใจ รูปแถม (2524 : ข) ได้ศึกษาเรื่องคุณลักษณะของครูเกษียณตามความต้องการของ นักศึกษาศาสนาบันเทศโน โลอีย์ราชมงคลวิทยาเขตพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัยพบว่าคุณลักษณะที่ ต้องการมากที่สุด คือ ด้านคุณธรรมและความประพฤติ นอกจากนี้สามารถ มีมา (2539 : 42-44) ได้ ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับลักษณะของครูเกษียณที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของนักศึกษาวิทยาลัยเกษียณ และเทศโน โลอีย์กำแพงเพชร ผลวิจัยพบว่าคุณลักษณะที่ต้องการมากที่สุด คือ ด้านการสอน

จากที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่าครู อาจารย์ นับเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อความสำเร็จใน การเรียนของผู้เรียนอันนำไปสู่การเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณค่า สามารถประกอบอาชีพหาเลี้ยงคน เองและครอบครัวได้ ซึ่งอาชีพอีกอาชีพหนึ่งที่น่าสนใจและน่าจับตามองก็คือ อาชีพการเพาะเลี้ยง สัตว์น้ำ โดยเฉพาะการเลี้ยงกุ้งกุลาดำ เป็นต้น ซึ่งทำรายได้ให้กับผู้ประกอบการและประเทศชาติ ก่อนข้างสูง

ดังนั้นเพื่อให้การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเป็น ไปอย่าง ได้ผลและมีประสิทธิภาพจึงจำเป็นต้องมี การจัดการเรียนการสอนในสาขาวิชาการประมง หรืออื่นๆ ที่เกี่ยวข้องให้เกิดประสิทธิภาพให้มากที่สุด ซึ่งนักศึกษาขอมต้องการครู อาจารย์ประมง ที่มีความรู้ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรม ตลอดจนคุณสมบัติอื่นๆ ที่เหมาะสม ดังนั้นจึงได้มีการสำรวจความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อคุณ ลักษณะของอาจารย์ที่พึงประสงค์ว่า นักศึกษามีความต้องการอาจารย์ที่มีคุณลักษณะอย่างไร เพื่อจะ ได้นำใช้เป็นแนวทางให้ครู อาจารย์ ได้ปรับตัวให้มีคุณสมบัติที่เหมาะสม อีกทั้งยังเป็นข้อมูลให้กับ สถาบันผลิตครู อาจารย์ ใช้เป็นแนวทางในการผลิตบุคลากรให้มีคุณลักษณะตรงตามความต้องการ ของนักศึกษาเพื่อความสำเร็จในด้านการจัดการเรียนการสอนต่อไป ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะ ได้ศึกษาวิจัยเรื่องคุณลักษณะของอาจารย์ประมงที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงในวิทยาลัยประมงดินสุลานนท์ ปีการศึกษา 2544

## 1.2 วัตถุประสงค์

- 1.เพื่อศึกษาดานภาพทั่วไปของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 สาขา เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในวิทยาลัยประมงดินสุลานนท์
- 2.เพื่อศึกษาคุณลักษณะของอาจารย์ประมงที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในวิทยาลัยประมงดินสุลานนท์

## 1.3 ขอบเขตของปัญหา

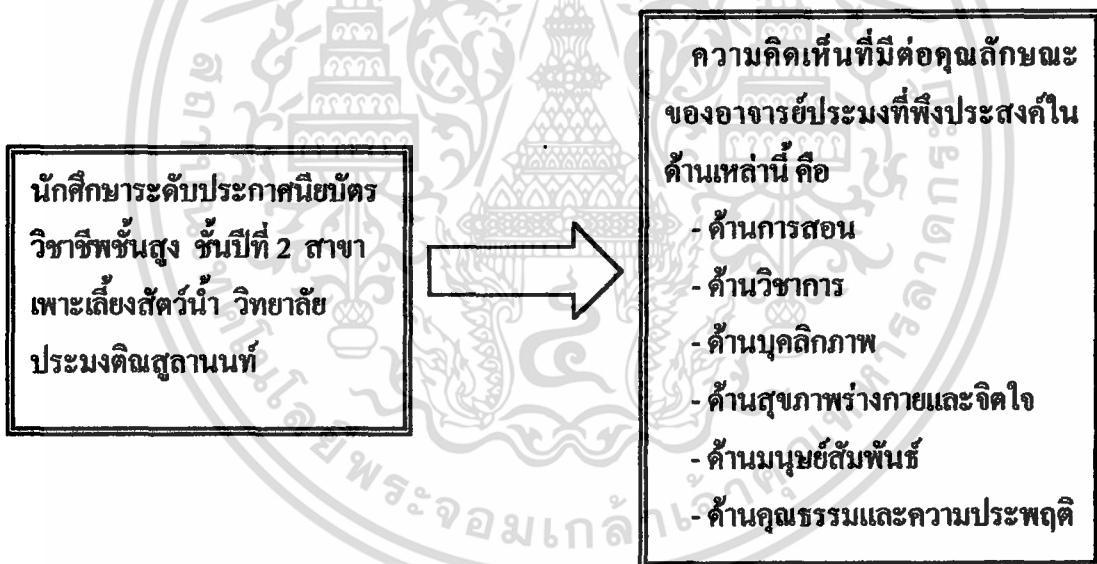
ในการศึกษาคุณลักษณะของอาจารย์ประมงที่พึงประสงค์ตามความคิดของนักศึกษาระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยประมงดินสุลานนท์ในครั้งนี้เพื่อศึกษาเกี่ยวกับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ด้านการสอน
- ด้านวิชาการ
- ด้านบุคลิกภาพ
- ด้านสุขภาพร่างกายและจิตใจ
- ด้านมนุษยสัมพันธ์
- ด้านคุณธรรมและความประพฤติ

ประชากรที่ศึกษา คือ นักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 สาขาเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ในวิทยาลัยประมงตลิ่งชัน ปีการศึกษา 2544 มีจำนวนทั้งหมด 164 คน

จากขอบเขตของปัญหาผู้วิจัยได้วางกรอบแนวความคิดการวิจัยเรื่องคุณลักษณะของอาจารย์ประมงที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงในวิทยาลัยประมงตลิ่งชัน ปีการศึกษา 2544 ไว้ดังนี้



แผนภาพแสดง กรอบแนวความคิดการวิจัย เรื่อง คุณลักษณะของอาจารย์ประมงที่พึงประสงค์ตาม ความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในวิทยาลัยประมงตลิ่งชัน ปีการศึกษา 2544

#### นิยามศัพท์

“ความคิดเห็น” หมายถึง การแสดงความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะของอาจารย์ที่นักศึกษาต้องการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

“นักศึกษา” หมายถึง นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 สาขาเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ปีการศึกษา 2544 วิทยาลัยประมงติณสูลานนท์ ตำบลพะวง อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา

“คุณลักษณะของอาจารย์” หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกของอาจารย์ผู้สอนในด้านต่างๆ เช่น

- ด้านการสอน หมายถึง พฤติกรรมที่เกี่ยวกับการเตรียมการสอน การกำหนดวัตถุประสงค์ การเลือกวิธีการสอนได้เหมาะสมและให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการเรียนการสอนเปิดโอกาสให้นักศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองหรือพาไปดูงานนอกสถานที่ และการสอนภาคทฤษฎีและปฏิบัติการนำความรู้ใหม่ๆ มาปรับปรุงการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม

- ด้านวิชาการ หมายถึง พฤติกรรมที่เกี่ยวกับความรู้ความสามารถในเนื้อหาวิชาอย่างกว้างขวางและเฉพาะอย่างและความทั่วไปอย่างกว้างขวางและทันสมัยการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอและการมีผลงานทางด้านวิชาการ

- ด้านบุคลิกภาพ หมายถึง พฤติกรรมที่เกี่ยวกับการแต่งกาย การเดิน ยืน นั่ง และพูดจา มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความกระตือรือร้นในการทำงาน และตรงต่อเวลา

- ด้านสุขภาพร่างกายและจิตใจ หมายถึง การมีร่างกายที่แข็งแรง มีอารมณ์เยือกเย็น สุขุม และมีจิตใจที่แจ่มใส

- ด้านมนุษยสัมพันธ์ หมายถึง พฤติกรรมที่เกี่ยวกับการให้ความสนใจ การรับฟังความคิดเห็นของนักศึกษา มีความสุภาพอ่อนโยน มีอัธยาศัยไมตรีกับคนทั่วไป การวางตนให้เหมาะสมกับกาลเทศะสังคมและบุคคล การให้ความร่วมมือกับส่วนรวม รวมทั้งการทำงานร่วมกับผู้อื่น และเข้ากับบุคคลอื่น ได้ทุกระดับทุกเพศทุกวัย

- ด้านคุณธรรมและความประพฤติ หมายถึง พฤติกรรมที่เกี่ยวกับการสำนึกในหน้าที่ การเสียสละ การยอมรับความจริงและมีเหตุผล การรู้จักประเมินและปรับปรุงตนเอง มีความเคารพและปฏิบัติตามสิทธิและหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น

#### 1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาอาจารย์ผู้สอน
2. ใช้เป็นข้อมูลสำหรับผลิตครู อาจารย์ ให้มีความเหมาะสมตรงตามความต้องการของนักศึกษา
3. ให้เป็นแนวทางในการจัดฝึกอบรมครู อาจารย์ให้ตรงตามลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษา

## บทที่ 2

### การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องคุณลักษณะของอาจารย์ประมงที่พึงประสงค์ ตามความคิดเห็นของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงในวิทยาลัยประมงดินสดานนท์ ปีการศึกษา 2544 ผู้วิจัยทำการ ศึกษาเอกสารดังนี้

- 2.1 การแสดงความคิดเห็น
- 2.2 ความหมายของครู-อาจารย์
- 2.3 บทบาทและหน้าที่ของครู-อาจารย์
- 2.4 คุณลักษณะของครู-อาจารย์
- 2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

#### 2.1 การแสดงความคิดเห็น

นาคยา ภัทรแสงไทย (2524 : 21) ได้ให้ความหมายความคิดและความรู้สึกคือความนิยมนั้น เป็นความคิดที่เกี่ยวกับการเห็นคุณค่าของสิ่งต่างๆ เป็นความคิดรวบยอดในลักษณะนามธรรมดังนั้น จึงให้มีคำจำกัดความเปรียบเทียบบอกความแตกต่าง วิเคราะห์สรุปผลและโต้แย้งในเรื่องค่านิยมได้ ทั้งสิ้นและค่านิยมยังมีความหมายในลักษณะอื่นๆ อีกคือ เป็นความรู้สึกในด้านอารมณ์ ความรู้สึกชอบในสิ่งใดสิ่งหนึ่งจนมีความระมัดระวังเอาใจใส่อย่างมากต่อสิ่งที่เขาเห็นคุณค่า ดังนั้นค่านิยมจึง เป็นสิ่งที่เขาเห็นคุณค่า ดังนั้นค่านิยมจึงเป็นทั้งความคิดและความรู้สึก

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2537 : 14) ได้ให้ความหมายของความคิดเห็น (Opinion) ว่าเป็น การแสดงออกของความคิดเห็นที่มีต่อเนื่องในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

สถิต เกศา (2539 : 14) ได้ให้ความหมายของความคิดเห็น (Opinion) ว่าเป็นความรู้สึกนึกคิดส่วนตัวของผู้นั้นในการแยกแยะจับใจความ แปลความหมายและสรุปความนั้นตรงกับความรู้สึก นึกคิดอันแท้จริงของตนเอง แล้วแสดงออกมาในรูปของคำตอบที่จะเห็นด้วยมากหรือน้อยเกี่ยวกับ เรื่องนั้นๆ

สรุปความหมายของความคิดเห็น ได้ว่า หมายถึง ความคิดความรู้สึกที่เสนอต่อคำถามใน เรื่องนั้นๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

## 2.2 ความหมายของครู-อาจารย์

คำว่า “ครู” และ “อาจารย์” ในปัจจุบันมีผู้ให้ความหมายไว้มาก บางท่านให้ความหมายเหมือนกัน บางท่านให้ความหมายต่างกัน เช่น ท่านพุทธทาสภิกขุ ได้ให้ความหมายคำว่า “ครู” ไว้ว่า คือ ผู้ที่ทำหน้าที่เป็นผู้นำทางด้านจิตใจและวิญญาณ จึงเป็นผู้กษณะทางวิญญาณของโลก โลกจึงต้องยกย่องครู ดังนั้นครูจึงต้องเสียดสละต้องปฏิบัติตามหน้าที่โดยไม่หวังผลตอบแทนใดๆ (ไกรนุช สิริพูล, 2531 : 1) และให้ความหมายของคำว่า “อาจารย์” ไว้เป็น 2 นัยคือ

1. ความหมายดั้งเดิม หมายถึง ผู้ฝึกมารยาทหรือเป็นผู้ควบคุมให้อยู่ในระเบียบวินัยเป็นผู้รักษาระเบียบกฎเกณฑ์ต่างๆ ที่อาจารย์เป็นผู้วาง เป็นผู้ดูแลรักษาให้อยู่ในระเบียบ

2. ปัจจุบัน หมายถึง ฐานะชั้นสูงหรือชั้นหนึ่งของผู้เป็นครู

นอกจากนี้ยังมีผู้กล่าวถึงความหมายของครูและอาจารย์ไว้อีกหลายท่าน เช่น พระโสภณคณาภรณ์ ได้อธิบายความหมายของครู โดยอาศัยรูปศัพท์ที่ใช้ในพระพุทธศาสนาซึ่งหมายถึง ครูเช่นกันมี 5 คำคือ

1. สัตถา แปลว่า นายกองเกรียนเป็นคำสำคัญที่ใช้ในทางแทนศาสนา หมายถึง พระพุทธเจ้าซึ่งเป็นผู้นำกองเกรียนให้ประสบความสำเร็จสวัสดิ มีลักษณะเป็นทั้งผู้นำหรือผู้สั่งสอนมวลมนุษยชาติให้พ้นความทุกข์ คนที่ประกอบอาชีพครูจึงต้องเป็นผู้นำทั้งความรู้และความประพฤติในขณะเดียว

2. อุปัชฌาย์ แปลว่า ผู้เข้าตรวจสอบความประพฤติคือ พิจารณาลึกลับที่ควรส่งเสริมและควรแก้ไขปรับปรุงในตัวคน ในงานที่รับผิดชอบ หมายถึงเป็นครูทางวิญญาณนั่นเอง

3. ครู แปลว่า นัก เขาใจใส่เฉพาะคำว่านัก มีความหมาย 2 อย่างคือ นักทางวิชาการกับนักทางความประพฤติ ส่วนเขาใจใส่หมายถึง การเอาใจใส่คล้ายเสมือนลูกของตนเอง

4. ศิระ แปลว่า กล่าวหรือเปล่ง คือการอบรมสั่งสอน ครูเป็นผู้ทำหน้าที่ให้ความรู้ อบรมสั่งสอนให้ศิษย์เป็นคนดี

5. คร แปลว่า เสด็จจากความรู้เป็นรู้จากความประพฤติบกพร่องให้ดีขึ้นเรื่อยๆ (ถัดดา เสนาวงษ์, 2532 : 3)

ความหมายของ “ครู” ในสารานุกรมภาษาอังกฤษนั้นตรงกับความหมายคำว่า ครูซึ่งพระพุทธเจ้าตรัสไว้ในสารัตถปกาสินี ความว่า ครู คือ ผู้ต้องมีคุณสมบัติดังนี้

1. วัตถุประสงค์เตรียมการสอน

2. คมกิริ กถ กตตา สอนเรื่องที่ยากให้เข้าใจง่าย

3. วนจถนติ ทนการรบเร้าเฝ้าถามจากศิษย์

4. อนิโยชนตา ทำประ โยชนาให้เกิดกับศิษย์จากการเรียนการสอน (คณาจารย์ภาควิชาพื้น

ฐานการศึกษา, 2533 : 3)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วน “อาจารย์” ในหนังสือพจนานุกรมพุทธศาสตร์ฉบับประมวลธรรมของ พระราชวรมุนี อธิบายความหมายของอาจารย์ไว้ดังนี้

1. ผู้ประพฤติการอันเกื้อกูลแก่ศิษย์
2. ผู้ที่ศิษย์พึงประพฤติดด้วยความเอื้อเฟื้อ
3. ผู้สั่งสอนวิชาและอบรมคุณแลความประพฤติ (ขนด จุ่มจิต, 2534 : 12)

สำหรับความหมายของครูและอาจารย์นั้นมีผู้ที่มีความรู้ต่างให้ความหมายไว้มากมายแตกต่างกันไปแต่ความหมายหลักก็คือ ผู้สอนวิชาความรู้ให้แก่ศิษย์

ปัจจุบันผู้ที่ทำหน้าที่การสอน ไม่ว่าจะมีความรู้ระดับชั้นไหนก็มักเรียกกันว่า “อาจารย์” เหมือนกันหมดซึ่งความจริงแล้วก็ได้เสียหายแต่อย่างไรตรงกันข้ามกลับเป็นการยกย่องเชิดชูเกียรติและศักดิ์ศรีเพื่อความเท่าเทียมกันของบุคคลที่ประกอบวิชาชีพเดียวกันและที่สำคัญที่สุดคือ คุณค่าของความเป็นครูหรือเป็นอาจารย์ มิใช่อยู่ที่การเรียกว่าอย่างไรแต่อยู่ที่การปฏิบัติหน้าที่ของตนให้สมบูรณ์ที่สุด

### 2.3 บทบาทและหน้าที่ของครู-อาจารย์

หน้าที่ (duty) หมายถึง กิจที่ต้องกระทำหรือภารกิจที่บุคคล ซึ่งเป็นพลเมืองของรัฐต้องปฏิบัติเพื่อความเจริญก้าวหน้า เพื่อความผาสุก และเพื่อความมั่นคง ทั้งส่วนตนและส่วนรวม บทบาทหน้าที่ของครูในฐานะเป็นวิศวกรสังคมนั้น มีอยู่มากมายที่ต้องกระทำและรับผิดชอบเพราะสังคมและบุคคลทั่วไป กำหนดและคาดหวังให้ครูเป็นอะไรๆ ได้หลายๆ อย่าง ตามคำนิยามที่ถ่ายทอดกันมาช้านาน เช่น

ครูจะต้องเป็นแบบพิมพ์ที่ดีของศิษย์ และบุคคลทั่วไป

ครูจะต้องเป็นผู้มีความรู้กว้างขวาง

ครูจะต้องเป็นผู้ทรงศีล

ครูจะต้องเป็นผู้นำ

ครูจะต้องเป็นผู้ทันสมัย และรู้เท่าทันเหตุการณ์

ครูจะต้องเป็นนักคุณเทศน์

ครูจะต้องเป็นนักสังคมสงเคราะห์

ครูจะต้องเป็นศาลยุติธรรม

ครูจะต้องเป็นทั้งแพทย์ และพยาบาล

ครูจะต้องเป็นนักแสดงที่ดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากบทบาทและฐานะของครูในปัจจุบันพบว่า ครูคือผู้พัฒนาคุณภาพของคนและสังคมไม่ว่าสังคมจะมีรูปแบบใด คือ สังคมอุตสาหกรรม สังคมเกษตรกรรม หรือสังคมวิทยาศาสตร์ก็ตาม บุคคลในสังคมนั้น จะเป็นแพทย์ ทหาร พ่อค้า นักธุรกิจ นักแสดง ทนายความ หรือวิศวกร ฯลฯ บุคคลเหล่านี้ย่อมผ่านการหล่อหลอมมาจากฝีมือครูทั้งสิ้น ทั้งด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติ (ทัศนคติ) ครูจึงเป็นผู้สร้างอาชีพต่างๆ ในสังคม ให้มีบทบาทสำคัญในสังคม ครูจึงเป็นวิศวกรสังคม โดยแท้จริง ทั้งต้องเป็นผู้นำสังคมในด้านคุณธรรม วัฒนธรรม การปรับตัว และการสร้างสรรค์ (ไกรนุช สิริพล, 2531 : 6-7)

### หน้าที่และบทบาทของอาจารย์วิทยาลัยครู

บทบาทหน้าที่ของอาจารย์วิทยาลัยครู ตามแนวคิดของ ดร.สายหยุด จำปาทอง เขียนไว้ในและดำรงตำแหน่งอธิการบดีกรมการฝึกหัดครู และเคยปฐมนิเทศข้าราชการ ณ วิทยาลัยครูสวนดุสิต เมื่อ 15 มิถุนายน 2532 มีดังนี้

1. บทบาทครู (Teacher) อาจารย์ของวิทยาลัยครูเป็นอาจารย์ของสถาบันอุดมศึกษาจะต้องเป็นผู้มีความรู้เนื้อหา (Body of Knowledge) ที่จะสอนอย่างสมบูรณ์ กว้างขวาง ลึกซึ้ง จะต้องเป็นแหล่งวิชาการแหล่งหนึ่งที่นักศึกษาสามารถจะหาความรู้ได้ การสอนในวิทยาลัยครูนั้นยังต้องการอาจารย์ที่มีลักษณะที่สร้างสายสัมพันธ์ระหว่างครูกับศิษย์ (Learner Oriented) แต่เทคนิคการสอนนั้น อาจารย์จะเป็นผู้ชี้นำการศึกษาหาความรู้มากกว่าการป้อนความรู้ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนซักถาม อภิปราย วิเคราะห์ สังเคราะห์ ค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง วิธีการสอนต้องใช้หลายๆ วิธีให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาและจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

2. บทบาทนักวิจัย (Researcher) อาจารย์วิทยาลัยครูต้องเป็นผู้มีความสามารถแสวงหาความรู้ใหม่ โดยวิธีวิจัยได้ มีความรู้ความสามารถ ด้านการวิจัย รู้ระเบียบวิธีวิจัย มีความคิดอย่างเป็นระบบ มีเหตุผล นอกจากจะสามารถทำการวิจัยด้วยตนเองแล้ว ยังต้องสามารถแนะนำวิธีวิจัยเป็นที่ปรึกษาการวิจัยให้กับนักศึกษา และประชาชนผู้สนใจ

สำหรับการวิจัยในวิทยาลัยครูนั้น เนื่องจากวิทยาลัยครูเป็นสถาบันอุดมศึกษาของท้องถิ่น ดังนั้นการวิจัยจึงควรเป็นการวิจัยเพื่อนำผลการวิจัยมาแก้ปัญหาท้องถิ่น พัฒนาท้องถิ่น เป็นการวิจัยประยุกต์มากกว่าการวิจัยเพื่อหาความรู้เท่านั้น

3. บทบาทนักเขียน (Writer) อาจารย์วิทยาลัยครูต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถในการสื่อสาร แสดงความรู้ ความคิดเห็นโดยการเขียนเป็นต้นว่า เขียนบทความทางวิชาการ เขียนคู่มือประกอบการเรียนการสอน รายงานผลการวิจัย เขียนคำร้ออกเผยแพร่ออกสาธารณชนได้ ทั้งนี้เพื่อการเผยแพร่วิธีวิจัย ผลวิจัย ให้ผู้สนใจได้ทราบ นอกจากนี้การพิจารณาบุคคลเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการเป็นผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์นั้น พิจารณาจากคำร่า คู่มือประกอบการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สอน รายงานผลการวิจัยที่ตีพิมพ์เผยแพร่แล้ว ดังนั้นเพื่อความก้าวหน้าในทางวิชาการ และตำแหน่งทางวิชาการ อาจารย์จึงต้องแสดงบทบาทนักเขียนที่มีคุณภาพออกมาให้ปรากฏ

4. **บทบาทที่เลี้ยง (Mentor)** เนื่องจากผู้เรียนในวิทยาลัยครุนั้น เป็นผู้ที่มีความรู้สูง และส่วนหนึ่งเป็นผู้ที่ประกอบอาชีพแล้ว มาศึกษาเพิ่มเติมตามโครงการ กศ.บป. นักศึกษาเหล่านี้สามารถควบคุมตนเอง และตัดสินใจเองได้ดี นักศึกษาต้องการเพื่อนคู่คิดที่จะพูดคุยปรึกษารื้อหรือปรับทุกข์ ช่วยชี้แนะบางประการ ไม่เหมือนการพบปะกันระหว่างอาจารย์กับศิษย์ ดังนั้นบทบาทหนึ่งของอาจารย์ในวิทยาลัยครู ขณะนี้คือเพื่อคู่คิด หรือพี่เลี้ยง

5. **บทบาทผู้นำ (Leader)** การเป็นผู้นำนั้นทุกคนมีโอกาสเป็นผู้นำได้ ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ สำหรับอาจารย์วิทยาลัยครุนั้น จะต้องเป็นผู้นำทางวิชาการในสาขาที่ตนสอนอยู่ ซึ่งหมายถึงอาจารย์ต้องสร้างความเป็นเลิศทางวิชาการให้เกิดขึ้นในตัวเอง นอกจากนี้แล้วในฐานะที่วิทยาลัยครูอยู่ในท้องถิ่นและในชนบท อาจารย์ต้องแสดงบทบาทผู้นำในการใช้วิชาการการพัฒนาท้องถิ่นอีกคนหนึ่งด้วย

6. **บทบาทนักสื่อสาร (Communicator)** อาจารย์จะต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถในการสื่อสารกับบุคคลอื่นได้ดี เช่น สื่อสารกับนักศึกษา สื่อสารกับเพื่อนร่วมงาน สื่อสารกับบุคคลภายนอก โดยได้ข่าวสารที่เที่ยงตรง มีวิธีสื่อสารที่น่าสนใจ โดยการพูด การเขียน สามารถถ่ายทอดความรู้ ให้คนทุกระดับเข้าใจได้ จัดความสงสัยในเรื่องต่างๆ ได้ และที่สำคัญคือเป็นนักสื่อสารที่สร้างภาพบวกให้กับสถาบัน

7. **บทบาทนักประเมินผล (Evaluator)** อาจารย์จะต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการประเมินผล รู้จักเทคนิคต่างๆ ในการประเมินผล รู้ว่าเมื่อไรควรประเมินผลโดยอิงเกณฑ์ เมื่อไรจะประเมินผลโดยอิงกลุ่ม รู้ว่าจะประเมินผลเมื่อไร และแสดงคุณธรรมในการวัดและการประเมินผลด้วย

8. **บทบาทผู้กระตุ้นให้กำลังใจ (Motivator)** อาจารย์จะต้องเป็นผู้กระตุ้นและให้กำลังใจผู้เรียน หาวิธีสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนสนใจการเรียน ให้เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละคน

9. **บทบาทผู้ตัดสินใจ (Decision Maker)** อาจารย์ในวิทยาลัยครูซึ่งเป็นสถาบันอุดมศึกษา ย่อมจะมีเสรีภาพทางวิชาการ (Academic Freedom) การสอนของอาจารย์นั้น อาจารย์สามารถจะเลือกเนื้อหาที่เหมาะสมภายในกรอบของหลักสูตร อาจารย์ต้องตัดสินใจเลือกในทางที่เป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนและต่อสังคมมากที่สุด โดยการคิดอย่างรอบคอบ มีเหตุผล อาศัยประสบการณ์ และคุณธรรมในการตัดสินใจเฉพาะหน้า โดยเฉพาะปัญหาเชิงวิชาการ มิใช่เป็นปัญหาเชิงบริหาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

10. **บทบาทผู้แก้ปัญหา (Problem Solver)** อาจารย์จะต้องเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและทักษะในการแก้ปัญหาต่างๆ เกิดขึ้น ไม่ว่าจะเป็นปัญหาในชั้นเรียน และปัญหาด้วยตนเองมิใช่โยนปัญหาให้ผู้อื่นแก้ไข การแก้ปัญหาต้องมีความรอบคอบ อาศัยข้อมูลต่างๆ อย่างละเอียดการแก้ปัญหาจะต้องไม่สร้างปัญหาด้านอื่นเพิ่มขึ้น

11. **บทบาทผู้สนับสนุน (Recommender)** อาจารย์จะต้องเป็นผู้สนับสนุนความคิดที่ถูกต้อง บุคคลที่เหมาะสม มีวิจารณ์ญาณที่จะเลือกสนับสนุนความคิดหรือบุคคลอย่างดี ไม่มีอคติเช่นสนับสนุนให้นักศึกษารับทุนหรือเข้าศึกษาต่อในสถาบันอื่น โดยที่การสนับสนุนนั้นต้องเป็นการสนับสนุนโดยปราศจากอคติใดๆ ทั้งสิ้น จะต้องสนับสนุนอย่างมีความรับผิดชอบ

12. **บทบาทผู้ลงมือปฏิบัติ (Implementor)** ในองค์กรต่างๆ ตามปกติแล้วมักจะมีนักคิด นักวางแผนอยู่จำนวนหนึ่งที่คิดเรื่องต่างๆ อยู่มาก แต่ความคิดนั้นมิได้เกิดเป็นรูปเป็นร่างขึ้นมา เนื่องจากขาดผู้ลงมือปฏิบัติตามความคิดนั้น ดังนั้น อาจารย์วิทยาลัยครูต้องทำบทบาทผู้นำความคิดไปลงมือปฏิบัติให้เกิดผลอย่างจริงจังและเป็นประโยชน์ต่อวิทยาลัยครูและสังคม

13. **บทบาทนักวางแผน (Planner)** การวางแผนคือการตัดสินใจล่วงหน้าว่าจะทำอะไร เมื่อไร ที่ไหน อย่างไร เพื่ออะไรอาจารย์วิทยาลัยครูต้องเป็นนักวางแผนในการสอน การปฏิบัติการ การตัดสินใจล่วงหน้าโดยอาศัยข้อมูล ข้อมเป็นการเตรียมพร้อมในการปฏิบัติ มีขั้นตอนสามารถตรวจสอบการทำงานได้และสามารถทำให้ภารกิจนั้นเสร็จสิ้นตามเงื่อนไขทรัพยากรที่มีอยู่ เช่น งบประมาณ ระยะเวลา อาจารย์วิทยาลัยครูต้องไม่ทำงานอย่างสุกเอาเผากิน และเมื่อภารกิจเสร็จสิ้นแล้ว ก็จะต้องมีการประเมินผลตามหลักการวางแผน เพื่อจะได้นำเอาผลไปปรับแผนต่อไป

14. **บทบาทนักจัดการ (Manager)** นักจัดการคือผู้ที่ทำงานให้สำเร็จโดยอาศัยบุคคลอื่น นักจัดการต้องเป็นผู้สามารถในการวางแผน จัดสรรทรัพยากร มอบหมายงาน จนกระทั่งงานนั้นสำเร็จ ลุล่วงตามเป้าหมายอาจารย์วิทยาลัยครูก็ต้องแสดงบทบาทนี้ในการมอบหมายงานให้นักศึกษา

15. **บทบาทผู้แนะนำ (Advisor)** ผู้ที่ศึกษาเล่าเรียนในวิทยาลัยครู บางครั้งก็มีปัญหาทางวิชาการ เช่น ปัญหาในการลงทะเบียนเรียนในวิชาที่เหมาะสมแต่ละเทอม ปัญหาในการศึกษาค้นคว้าวิจัย เป็นต้น ปัญหาเหล่านี้เป็นปัญหาที่ต้องการคำแนะนำอย่างถูกต้อง อาศัยหลักวิชาการ บทบาทนี้เป็นบทบาทของอาจารย์วิทยาลัยครูที่มีต่อนักศึกษาทั้งในกลุ่มที่ตนเองรับผิดชอบหรือนักศึกษาอื่นๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการเรียนการสอน

16. **บทบาทผู้ให้คำปรึกษา (Counselor)** ถึงแม้ว่าอาจารย์บางท่านไม่ใช่อาจารย์แนะแนวที่มีหน้าที่ให้คำปรึกษา แต่ในฐานะที่เป็นอาจารย์ในวิทยาลัยครู ต้องเกี่ยวข้องกับนักเรียน บางครั้งนักเรียนอาจจะมีปัญหาส่วนตัว ปัญหาการศึกษาที่มีผลกระทบต่อจิตใจของผู้เรียน หากอาจารย์ได้มีโอกาสและ

มีความสามารถในการให้คำปรึกษา อาจารย์ต้องแสดงบทบาทนี้ ดังนั้นอาจารย์ต้องมีความรู้ ความเข้าใจ ในหลักการให้คำปรึกษา รู้จิตวิทยาในการให้คำปรึกษา

**17. บทบาทคนกลางหรือผู้ไกล่เกลี่ย (Mediator-Negotiator)** ในวิทยาลัยครูถึงแม้ว่าจะเป็นชุมชนวิชาการ ก็ตาม บางครั้งก็เกิดการขัดแย้งกันขึ้นซึ่งอาจจะเป็นผลเนื่องมาจากความขัดแย้งเชิงวิชาการหรือความขัดแย้งเชิงบริหาร อาจารย์ควรจะได้แสดงบทบาทคนกลางหรือผู้เจรจาไกล่เกลี่ย อย่าให้ข้อขัดแย้งคงอยู่ เพราะจะเกิดผลเสียหายต่อการปฏิบัติการกิจขององค์กร ในวิทยาลัยครูปัจจุบันก็มีความขัดแย้งเช่นนี้เกิดขึ้นอยู่เสมอ หากอาจารย์ได้แสดงบทบาทเช่นนี้ ก็จะช่วยขจัดปัญหาต่างๆ ได้มากขึ้น

**18. บทบาทผู้ควบคุมดูแล (Supervisor)** อาจารย์ในวิทยาลัยครูมิได้ทำการสอนเพียงอย่างเดียว จะต้องปฏิบัติการกิจต่างๆ อีก ตามหน้าที่ที่กล่าวไว้ในตอนต้นแล้ว บางครั้งอาจารย์ต้องเป็นผู้ควบคุมดูแล โครงการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม โครงการบริหารวิชาการแก่ชุมชน อาจารย์จะต้องแสดงบทบาทผู้ควบคุมดูแลการปฏิบัติของกลุ่มคนที่ได้รับมอบหมาย ดังนั้นอาจารย์จึงต้องมีความรู้ในการบริหาร โครงการ ควบคุม ดูแล แก้ไข การดำเนินงานตามโครงการ ให้โครงการนั้นสำเร็จลุล่วงและต้องมีความรู้ในด้านการประเมิน โครงการด้วย

**19. บทบาทผู้ประสานงาน (Co-ordinator)** การปฏิบัติการกิจของวิทยาลัยครูนั้นเนื่องจากมีภารกิจต้องเกี่ยวข้องกับหน่วยงานภายในกันเอง หรือกับหน่วยงานภายนอก การที่มีหน่วยงานหลายหน่วยงานทำงานร่วมกัน การประสานงานจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง ผู้ประสานงานจำเป็นที่ต้องรู้ระบบงาน มีมนุษยสัมพันธ์ มีความสามารถในการเจรจา สื่อสาร ต่อบริหารกิจการกิจใดมีผู้ประสานงานดี งานนั้นย่อมสำเร็จด้วยดี ดังนั้น จึงเป็นความจำเป็นที่อาจารย์วิทยาลัยครูต้องแสดงบทบาทนี้ด้วย

**20. บทบาทผู้คาดคะเนล่วงหน้า (Anticipator)** ในการปฏิบัติงานภารกิจของวิทยาลัยครู การจัดการศึกษาเปิดสอน โปรแกรมวิชาใดวิชาหนึ่ง อาจารย์ควรจะคาดคะเนล่วงหน้าถึงความต้องการบุคลากรในสาขาวิชาซึ่งนั้นว่าต้องการจำนวนเท่าไร ในช่วงเวลานั้นๆ หากมีความสามารถในการคาดคะเนล่วงหน้าได้ ก็จะเป็นผลดีต่อผู้เรียน จะ ได้ไม่เกิดปัญหาการว่างงาน

**21. บทบาทนักนวัตกรรม (Innovator)** การปฏิบัติการกิจในวิทยาลัยครูไม่ว่าจะเป็นการสอน การวิจัย การบริหารวิชาการแก่สังคม ต้องการการเปลี่ยนแปลงไปสู่สิ่งที่ดีกว่า เหมาะสมกว่า ดังนั้นอาจารย์ต้องเป็นนักประดิษฐ์ คิดค้นวิธีการเครื่องมือใหม่ๆ ขึ้นมาให้เหมาะสมกับภารกิจนั้น ซึ่งจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนาองค์กรและวิชาการ

**22. บทบาทผู้สร้างสันติ (Peacemaker)** องค์กรทุกองค์กรมักจะมี ความขัดแย้งภายในองค์กรอยู่เสมอ ในวิทยาลัยครูก็มีความขัดแย้งเกิดขึ้นเหมือนองค์กรโดยทั่วไป อาจารย์ควรมีบทบาท

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในการสร้างสันติในองค์กร ประการแรกก็คือ ตัวอาจารย์เองต้องไม่สร้างความขัดแย้งกับผู้อื่น หากมีความขัดแย้งกัน อาจารย์ก็ต้องหาโอกาสช่วยปรับความเข้าใจ การสร้างสันติในองค์กร จะมีผลดีต่อการปฏิบัติภารกิจขององค์กรอย่างมาก

**23. บทบาทผู้อำนวยความสะดวก (Facilitator)** ในการทำงานมักจะมีข้อขัดแย้งในด้านระบบงาน การใช้อุปกรณ์ การใช้อาคารสถานที่ ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นจะทำให้การปฏิบัติงานล่าช้าไม่สำเร็จ หากอาจารย์อยู่ในตำแหน่งที่สามารถเอื้ออำนวยอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ปฏิบัติงานแล้ว อาจารย์ต้องแสดงบทบาทนั้นทันที จะช่วยให้ภารกิจทั้งปวงของวิทยาลัยครูดำเนิน ไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

บทบาทของอาจารย์วิทยาลัยครูนั้น เป็นบทบาทของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาที่ได้กำหนดภารกิจไว้อย่างชัดเจน ตามพระราชบัญญัติวิทยาลัยครู ซึ่งมีภารกิจสำคัญอยู่ 6 ประการคือ การจัดการศึกษาสาขาวิชาต่างๆ ในระดับปริญญาตรี การวิจัย การผลิตครูส่งเสริมวิทยฐานะ ครู และบุคลากรประจำการ การทำนุบำรุงศาสนา ศิลปและวัฒนธรรม การบริการวิชาการแก่สังคม นอกจากนี้แล้วจุดเน้นของวิทยาลัยครูตามพระราชบัญญัติวิทยาลัยครู ก็คือ การให้วิทยาลัยครูเป็นสถาบันอุดมศึกษาของท้องถิ่นที่จะต้องปฏิบัติภารกิจให้สอดคล้องประสานกับความต้องการของท้องถิ่น ภารกิจดังกล่าวเป็นหน้าที่ของอาจารย์ในวิทยาลัยครูทุกคนต้องปฏิบัติอย่างเต็มความสามารถ เต็มใจและเต็มเวลา (คณะอาจารย์ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา, 2533 : 14-19)

#### 2.4 คุณลักษณะของครู-อาจารย์ที่ดี

คุณลักษณะที่ดีของครูนั้น ได้มีผู้ให้ความรู้ และบอกลักษณะ ไว้หลายท่าน เช่น เจริญ ไวรวัจนกุล (2531 : 221) ได้กล่าวถึงลักษณะของครูที่พึงประสงค์ไว้ว่า

1. มีความเป็นครู คือ ทำตนเป็นแบบอย่างที่ดี รักและเมตตาเด็ก รักอาชีพครูใฝ่รู้ โลกทัศน์กว้าง รับคิดชอบต่อหน้าที่ ขอมรับการเปลี่ยนแปลง มีวุฒิภาวะ ยุติธรรม มีชีวิตที่สงบและเรียบง่าย มีบทบาทในการช่วยเหลือชุมชน

2. มีความรู้ใน

- วิชาเฉพาะอย่างลึกซึ้ง เหมาะสมกับระดับการศึกษาที่ทำการสอน
- วิชาชีพครู วิทยาการการจัดการ จิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน
- การวิจัย การประเมินผล
- ความรู้ทั่วไป โดยเฉพาะการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมและอนุรักษ์ธรรมชาติ

พระพุทธเจ้าได้กำหนดลักษณะของครูที่ดีไว้ 7 ประการ ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. **ปิโย** คือ การทำตัวให้เป็นที่รักของศิษย์และบุคคลทั่วไป นั่นคือรู้จักทำตนเป็นกันเอง มีเมตตา อ่อนน้อม ยิ้มแย้มแจ่มใส ปรารถนาช่วยเหลือศิษย์ด้วยความจริงใจ ครูที่เป็นที่รักมักมีพรหมวิหาร 4 เป็นอาภรณ์

2. **ครุ** คือ มีความหนักแน่นในจิตใจ รักรบเรื่องการปกครองให้ศิษย์เคารพด้วยวิธี ชูขนานตักเตือน

- ยกย่องชมเชยให้เกิดกำลังใจ
- ทำตนเป็นแบบอย่าง โดยไม่ออกปากสั่งสอน

3. **ภาวนิโย** คือ เป็นผู้ที่ได้รับการยกย่องว่าเป็นผู้เจริญ การทำตนของครูให้เจริญมีอยู่ 3 ประการคือ

- อบรมตนให้มีความเชี่ยวชาญทางด้านวิชาการ
- อบรมตนให้เชี่ยวชาญในการทำงาน
- อบรมตนให้เจริญด้วยคุณธรรม

4. **วัตตคา** การอบรมสั่งสอนศิษย์ด้วยความเฉลียวฉลาดด้วยการชี้ให้ชัด ชวนให้ปฏิบัติเข้าใจให้กระตือรือร้น และปลุกใจให้ร่าเริง

5. **วจนกข โม** คือ อดทนต่อถ้อยคำ โดยมีเจตนาดี และขันติเป็นที่ตั้ง

6. **คัมภีรังกถังกัตตคา** คือ การสอนจากง่ายไปยาก หรือจากรูปธรรมไปนามธรรม

7. **อนนิโยชน** คือ ไม่ชักนำศิษย์ไปในทางที่ชั่วหมายถึง การหลีกเลี่ยงจากอบายมุขนั่นเอง

(ลัดดา เสนาวงษ์, 2532 : 98-99)

ชนต์ ชุ่มจิต (2531 : 79) ได้สรุปคุณลักษณะของครูที่ดีไว้ว่า จะต้องประกอบด้วยคุณลักษณะที่สำคัญดังนี้

1. **บุคลิกภาพดี** บุคลิกภาพที่ดีของครูในที่นี้ หมายถึง บุคลิกภาพทั้งทางกายภาพ และจิตใจ เช่น รูปร่างหน้าตาดี ท่าทางสง่าผ่าเผย แต่งกายเรียบร้อย พุคจาไพเราะนุ่มนวล สงบเสถียร มีลักษณะเป็นผู้นำ น่าเลื่อมใสศรัทธา เป็นต้น

2. **คุณสมบัติส่วนตัว** เช่น สติปัญญาดี มีความเฉลียวฉลาด มีความรู้กว้างขวางเชื่อมั่นในตัวเอง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ กระตือรือร้น และมีสุขภาพอนามัยดี เป็นต้น

3. **ความสามารถในการสอนและการปกครอง** หรืออาจพูดอีกนัยหนึ่งว่าสอนดีและปกครองนักเรียนได้ดี เช่น อธิบายได้แจ่มชัด เด็กปฏิบัติตามได้ สอนแล้วเด็กสามารถแก้ปัญหาต่างๆ ได้ สอนสนุกและสามารถปกครองนักเรียนให้อยู่ในระเบียบวินัยตลอดเวลา เป็นต้น

4. **ประพฤติดี** เช่น ละเว้นการกระทำที่เป็นอบายมุขทั้งปวง กระทำแต่สิ่งที่เป็นการสุจริต และมโนสุจริต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. มีจรรยาบรรณและคุณธรรมสูง เช่น ซื่อสัตย์วิชาชีพครู เสียสละ มีความเมตตา กรุณา ยุติธรรม มานะอดทน เป็นต้น

6. มนุษย์สัมพันธ์ดี กล่าวคือ มีอัธยาศัยไมตรีกับบุคคลทุกฝ่าย เช่นกับเพื่อนครู ผู้ปกครอง นักเรียน เป็นต้น

ลัดดา เสนาวงษ์ (2532 : 103) ได้กล่าวถึงครูที่พึงประสงค์ของนักเรียน จากการประชุมทางวิชาการ เรื่องครูศึกษากับอนาคตของประเทศไทย พบว่านักเรียนต้องการครูที่มีลักษณะดังนี้

1. อุทิศเวลาให้นักเรียน และรับผิดชอบเมื่อกระทำผิด
2. มีความเมตตาปราณีมีความจริงใจ
3. ใจกว้าง ยอมรับความคิดเห็นของศิษย์
4. มีความรอบรู้ในแต่ละบทเรียน
5. มีบุคลิกรูปร่างหน้าตาดี อยู่ในระเบียบวินัย
6. มีความยุติธรรม ซื่อสัตย์ ไม่อาฆาตศิษย์
7. มีอารมณ์ขัน และมีน้ำใจนักกีฬา
8. มีความคงเส้นคงวา
9. สนใจปัญหาของศิษย์
10. รู้จักผ่อนสั้นผ่อนยาว
11. ไม่ดูถูกศิษย์ ครอบงำของศิษย์บ้าง
12. สร้างเสริมความรู้ความเข้าใจด้วยปัญญา

## 2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

รพีพร ทองทั่ว (2530 : 53-55) ได้ทำการวิจัยเรื่องคุณลักษณะของครูสอนวิชาเกษตรตามความคิดของนักศึกษาสาขาเกษตรกรรม วิทยาลัยเกษตรกรรมชลบุรี ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

1. ครูสอนวิชาเกษตรกรรมควรมีคุณลักษณะทางการสอน ที่สำคัญมากคือมีความรู้กว้างขวาง มีการเตรียมการสอนล่วงหน้า และให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง
2. คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพที่นักศึกษาให้ความสำคัญคือ ครูจะต้องลักษณะการเป็นผู้นำ น่านับถือ มีความมั่นใจในตนเอง วางตนเป็นกลาง ไม่มีอคติกับนักศึกษา และแต่งกายสุภาพรัดกุมเหมาะสมกับกิจกรรมที่กำลังทำ คุณลักษณะทางด้านสัมพันธภาพข้อที่ให้ความสำคัญคือ ครูยินดีรับฟัง

3. คุณลักษณะทางด้านสัมพันธภาพข้อที่ให้ความสำคัญคือ ครูยินดีรับฟังปัญหาและให้คำปรึกษาที่มีความปรารถนาดีต่อนักศึกษาและครูสามารถแนะนำแนวทางการประกอบอาชีพในสาขาเกษตรได้

ฉัตรชัย ช่อรักษ์ (2532 : 26) ได้ทำการวิจัยเรื่องคุณลักษณะของครูเกษตรที่เป็นจริงในปัจจุบันตามที่ศนะของนักศึกษาวิทยาลัยเกษตรกรรมนครสวรรค์ ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะทางการสอน ด้านความรู้ ด้านความรับผิดชอบ ความเป็นแบบอย่างที่ดีและจริยธรรม นักศึกษาให้คำตอบว่าครูมีการปฏิบัติปานกลาง ยกเว้นคุณลักษณะทางการสอนมีการพานักศึกษาไปดูงานเกษตรของจริงภายนอกสถานที่ ครูปฏิบัติน้อยมาก ด้านจริยธรรมและความเชื่อมั่นในตนเองครูมีการปฏิบัติมาก

เดือนใจ รูปเข้ม (2534 : 56) ได้ทำการวิจัยเรื่องคุณลักษณะของครูเกษตรตามความต้องการของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพระนครศรีอยุธยาหัตถกรรม ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะที่ต้องการมากที่สุด คือ ด้านคุณธรรมและความประพฤติ รองลงมาคือด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านการอบรมแนะแนวและการปกครอง ด้านการเป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย ด้านบุคลิกลักษณะ ด้านวิชาการ ด้านการสอน และด้านสุขภาพทางกายและจิตมีความต้องการน้อยที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับเอี่ยมพร พิมพ์ไกร (2536 : 56) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่องคุณลักษณะของอาจารย์ที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง พบว่าคุณลักษณะที่ต้องมีมากที่สุดคือ ด้านคุณธรรมและความประพฤติเช่นเดียวกัน

วิภาณี ภูมมา (2534 : 41) ได้ทำการวิจัยเรื่องความคิดของนักศึกษาวิทยาลัยเกษตรกรรมลพบุรีที่มีต่อคุณลักษณะของครูเกษตร ผลการวิจัยพบว่าคุณลักษณะของครูเกษตรที่ต้องการมากมีดังนี้ คือ ด้านบุคลิกภาพ ส่วนรองลงมาคือ ด้านสัมพันธภาพและด้านการสอนมีความต้องการน้อยที่สุด

สุชาติ บุญมา (2538 : 40) ได้ทำการศึกษาครูเกษตรในอุดมคติของนักศึกษาวิทยาลัยเกษตรกรรมฉะเชิงเทรา ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพและนักศึกษาชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงให้ความสำคัญเกี่ยวกับครูเกษตรในด้านต่างๆ ดังนี้ คือ ทางด้านความรู้ ด้านการสอน ด้านบุคลิกภาพ ด้านความรับผิดชอบ ด้านมนุษยสัมพันธ์และด้านจริยธรรมตามลำดับ

สามารถ มีมา (2539 : 43) ได้ทำการวิจัยเรื่องคุณลักษณะของครูเกษตรที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของนักศึกษาวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกำแพงเพชร ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาต้องการคุณลักษณะของครูเกษตรในทุกด้านเท่ากัน คือ ด้านการอบรมแนะแนว ด้านสุขภาพทางกายและใจ ด้านคุณธรรมและความประพฤติ ด้านบุคลิกภาพ ด้านวิชาการ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านการเป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตยและการเมือง และด้านการสอนตามลำดับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

## บทที่ 3

### วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องคุณลักษณะของอาจารย์ประมงที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในวิทยาลัยประมงติณสูลานนท์ ปีการศึกษา 2544 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสถานภาพทั่วไปของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 สาขาเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และ 2) ศึกษาคุณลักษณะของอาจารย์ประมงที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 สาขาเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามหัวข้อดังนี้

#### 3.1 ประชากร

#### 3.2 วิธีการรวบรวมข้อมูล

#### 3.1 ประชากร

ประชากรที่ศึกษา คือนักศึกษาสาขาเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ปีที่ 2 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ปีการศึกษา 2544 วิทยาลัยประมงติณสูลานนท์ จำนวน 164 คน

#### 3.2 วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

##### 3.2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามเพื่อให้ทราบความคิดเห็นที่มีต่อคุณลักษณะของอาจารย์ประมงที่พึงประสงค์

##### 3.2.2 วิธีดำเนินการสร้างแบบสอบถามและลักษณะของแบบสอบถาม

- ศึกษาวัตถุประสงค์ของปัญหาให้เข้าใจแน่ชัดเสียก่อน
- ศึกษาหลักการสร้างแบบสอบถามเพื่อให้เหมาะ ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
- กำหนดประเด็นและขอบเขตของคำถาม โดยแบ่งออกเป็นหมวดหมู่เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

คล้อยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

- สร้างแบบสอบถามฉบับร่าง โดยพิจารณาจุดมุ่งหมายของการวิจัย

- นำแบบสอบถามให้ อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบเนื้อหา การใช้ภาษาและรูปแบบของแบบสอบถามเพื่อตรวจแก้ไขให้ถูกต้องเหมาะสม และนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง เพื่อให้ได้แบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์มากที่สุด

ลักษณะของแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เช่น เพศ อายุ ภูมิลำเนา อาชีพ บิดา-มารดา เป็นต้น

ตอนที่ 2 เกี่ยวกับความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อคุณลักษณะอาจารย์ประมงที่พึงประสงค์ในด้านต่าง ๆ คือ ด้านการสอน ด้านวิชาการ ด้านบุคลิกภาพ ด้านสุขภาพทางกาย และทางใจ ด้านคุณธรรมและความประพฤติ และด้านมนุษยสัมพันธ์

### 3.2.3 การทดลองใช้แบบสอบถาม (Try out)

หลังจากสร้างแบบสอบถามเสร็จ นำแบบสอบถามให้อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญตรวจและนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาประมงวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีสุพรรณบุรี จำนวน 20 ชุด เพื่อหาข้อบกพร่องและทำการแก้ไขปรับปรุงให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ต่อจากนั้นนำแบบสอบถาม กลับมาหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตร

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left[ 1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right]$$

- $\alpha$  = แทนสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น
- $k$  = แทนจำนวนข้อของแบบสอบถาม
- $\sum s_i^2$  = แทนผลรวมของความแปรปรวนของแต่ละข้อ
- $s_t^2$  = แทนความแปรปรวนของคะแนนรวมของแบบสอบถามทั้งฉบับ

สูตรความแปรปรวนของคะแนน

$$s_t^2 = \left[ \frac{\sum x^2}{N} \right] - \left[ \frac{\sum x}{N} \right]^2$$

- $s_t^2$  = ความแปรปรวนของคะแนน
- $x$  = แทนคะแนนของแบบสอบถามแต่ละข้อ

ผลจากการทดสอบได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.73 ซึ่งถือว่าแบบสอบถามนี้มีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้เก็บข้อมูลในงานวิจัยครั้งนี้ได้

### 3.2.4 วิธีการดำเนินการส่งแบบสอบถาม

ผู้วิจัยติดต่อภาควิชาครุศาสตร์เกษตรเพื่อให้ออกหนังสือราชการเพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ไปยังกรมอาชีวศึกษา เพื่อขออนุมัติจากกรมอาชีวศึกษาในการเก็บข้อมูลกับวิทยาลัยประมงคิงสุวานนท์ โดยแจกแบบสอบถามให้กับนักศึกษาที่เป็นประชากรจำนวน 164 ชุด และเก็บรวบรวมกลับคืนด้วยตนเอง โดยได้รับแบบสอบถามกลับคืนจำนวน 152 ชุด คิดเป็นร้อยละ 92.70

### 3.2.5 การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

เมื่อเก็บรวบรวมข้อมูลได้แล้วนำมาทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามและนำข้อมูลที่ในแต่ละรายการมาเข้าตารางข้อมูลดิบเพื่อนำไปวิเคราะห์หาค่าทางสถิติดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่ได้มาแจกแจงความถี่
2. นำข้อมูลที่ได้มาหาค่าร้อยละ ใช้กับข้อมูลตอนที่ 1 โดยใช้สูตร

$$\text{สูตรค่าร้อยละ} = \frac{X \times 100}{N}$$

กำหนดให้ X = จำนวนประชากรที่ตอบแบบสอบถาม

N = จำนวนประชากรทั้งหมด

3. การหาคะแนนเฉลี่ย ใช้กับตอนที่ 2 โดยใช้สูตร ( ประคอง กรรมสูตร, 2538 : 60 )

$$\mu = \frac{\sum fX}{N}$$

$\mu$  = ค่าคะแนนเฉลี่ย

$\sum fX$  = ผลรวมทั้งหมดของความถี่คูณคะแนน

N = จำนวนนักศึกษาที่ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

ระดับค่าคะแนนเฉลี่ยของนักศึกษาที่เกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อคุณลักษณะอาจารย์ประมงที่พึงประสงค์ในด้านต่าง ๆ คือ ด้านการสอน ด้านวิชาการ ด้านบุคลิกภาพ ด้านสุขภาพทางกายและทางใจ ด้านคุณธรรมและความประพฤติ และด้านมนุษยสัมพันธ์ โดยใช้เกณฑ์ดังนี้

- |         |  |
|---------|--|
| 5 คะแนน | หมายถึง มีความคิดเห็นที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของอาจารย์ในด้านนั้นๆ มากที่สุด |
| 4 คะแนน | หมายถึง มีความคิดเห็นที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของอาจารย์ใน ด้านนั้นๆ มาก      |
| 3 คะแนน | หมายถึง มีความคิดเห็นที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของอาจารย์ใน ด้านนั้นๆ ปานกลาง  |

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2 คะแนน หมายถึง มีความคิดเห็นที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของ  
อาจารย์ใน ด้านนั้นๆ น้อย

1 คะแนน หมายถึง มีความคิดเห็นที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของ  
อาจารย์ใน ด้านนั้นๆ น้อยที่สุด

การแปลความหมายของค่าคะแนนเฉลี่ยใช้เกณฑ์ดังนี้ ( ประคอง กรรณสูตร, 2538 : 70 )

4.50 – 5.00 หมายถึง ระดับความคิดเห็นที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของ  
อาจารย์ในด้านนั้นๆ มากที่สุด

3.50 – 4.49 หมายถึง ระดับความคิดเห็นที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของ  
อาจารย์ในด้านนั้นๆ มาก

2.50 – 3.49 หมายถึง ระดับความคิดเห็นที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของ  
อาจารย์ในด้านนั้นๆ ปานกลาง

1.50 – 2.49 หมายถึง ระดับความคิดเห็นที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของ  
อาจารย์ในด้านนั้นๆ น้อย

1.00 – 1.49 หมายถึง ระดับความคิดเห็นที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของ  
อาจารย์ในด้านนั้นๆ น้อยๆ ที่สุด

4. การหาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้กับแบบสอบถามตอนที่ 2 (ประคอง กรรณสูตร, 2528 :  
46) ดังนี้

$$\sigma = \sqrt{\frac{\sum fx^2}{N} - \left[\frac{\sum fx}{N}\right]^2}$$

$\sigma$  = ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum fx$  = ผลรวมทั้งหมดของความถี่คูณคะแนน

$N$  = จำนวนนักศึกษาทั้งหมดที่ตอบแบบสอบถาม

## บทที่ 4

### ผลการวิจัยและวิจารณ์

การวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของอาจารย์ประมงที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 สาขา เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ วิทยาลัยประมงคิงสุวานนท์ ปีการศึกษา 2544 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ศึกษาสถานภาพทั่วไปของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 สาขา เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ วิทยาลัยประมงคิงสุวานนท์ ปีการศึกษา 2544 และ 2) ศึกษาคุณลักษณะของอาจารย์ประมงที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 สาขา เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ วิทยาลัยประมงคิงสุวานนท์ ปีการศึกษา 2544 ผลการศึกษานำเสนอข้อมูลตามลำดับดังนี้

#### 4.1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของนักศึกษา

**ตารางที่ 4.1** สถานภาพของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยประมงคิงสุวานนท์ จังหวัดสงขลา ปีการศึกษา 2544

รายการ	จำนวน (คน) N = 152	ร้อยละ (%)
เพศ		
ชาย	90	59.21
หญิง	62	40.79
อายุ		
20 ปี	85	55.92
21 ปี	45	29.61
22 ปี	22	14.47
ภูมิลำเนา		
จังหวัดสงขลา	100	65.79

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

## ตารางที่ 4.1( ต่อ)

รายการ	จำนวน (คน ) N = 152	ร้อยละ (%)
ต่างจังหวัด	52	34.21
คะแนนเฉลี่ยสะสม		
ต่ำกว่า 2.00	12	4.89
ระหว่าง 2.00 –3.00	95	62.50
สูงกว่า 3.00	45	29.61
อาชีพบิดา		
รับราชการ	18	11.84
รัฐวิสาหกิจ	2	1.32
ค้าขาย	16	10.53
เกษตรกรกรรม	85	55.92
รับจ้าง	31	20.39
อาชีพมารดา		
รับราชการ	10	6.58
รัฐวิสาหกิจ	1	0.66
ค้าขาย	25	16.45
เกษตรกรกรรม	74	48.68
รับจ้าง	21	13.82
แม่บ้าน	19	12.50
เสียชีวิต	2	1.32

จากตารางที่ 4.1 แสดงสถานภาพทั่วไปของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง  
 ชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยประมงคณิสสุลานนท์ พบว่านักศึกษาที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย  
 ร้อยละ 59.21 ) เป็นเพศหญิง ( ร้อยละ 40.79 ) ส่วนใหญ่มีอายุ 20 ปี ( ร้อยละ 55.92 ) รองลงมาอายุ  
 21 ปี ( ร้อยละ 29.61 ) และอายุ 22 ปี ( ร้อยละ 14.47 ) นักศึกษาส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัด  
 สงขลา ( ร้อยละ 65.79 ) มีภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัด ( ร้อยละ 34.21 ) นักศึกษามีคะแนนเฉลี่ย  
 ระหว่าง 2.00 – 3.00 เป็นส่วนใหญ่ ( ร้อยละ 62.50 ) รองลงมานักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่า 3.00  
 เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า  
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

( ร้อยละ 29.61 ) และที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่า 2.00 ( ร้อยละ 7.89 ) บิดาของนักศึกษาส่วนใหญ่ ประกอบอาชีพเกษตรกรกรรม ( ร้อยละ 55.92 ) รับจ้าง ( ร้อยละ 20.39 ) รับราชการ ( ร้อยละ 11.84 ) ค้าขาย ( 10.53 ) พนักงานรัฐวิสาหกิจ ( ร้อยละ 1.32 ) และมารดาส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรกรรม ( ร้อยละ 48.68 ) ค้าขาย ( ร้อยละ 16.45 ) รับจ้าง ( ร้อยละ 13.82 ) รับราชการ ( ร้อยละ 6.58 ) พนักงานรัฐวิสาหกิจ ( ร้อยละ 0.66 ) แม่บ้าน ( ร้อยละ 12.50 ) และไม่ประกอบอาชีพอะไรเลย เนื่องจากมารดาของนักศึกษาได้เสียชีวิตไปแล้ว ( ร้อยละ 1.32 )

#### 4.2 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อคุณลักษณะของอาจารย์ประมงที่พึงประสงค์ของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยประมงดินสุวานนท์

ตารางที่ 4.2 ความคิดเห็นที่มีต่อคุณลักษณะของอาจารย์ประมงที่พึงประสงค์ในด้านการสอน

รายการ	นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 ( N = 152 )		
	ค่าคะแนน เฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับความคิดเห็น
1. สามารถแก้ปัญหาและตอบคำถามอย่างมี หลักการและเหตุผล	3.76	0.73	มาก
2. การเตรียมการสอนเป็นไปตามหลักสูตร	3.73	0.66	มาก
3. ความสามารถในการเลือกวิชาการสอนได้ เหมาะสม	3.60	0.62	มาก
4. ความสามารถในการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียน มีส่วนร่วมในการเรียน	3.60	0.95	มาก
5. ความสามารถในการใช้อุปกรณ์ได้เหมาะสม	3.57	0.81	มาก
	3.52	0.95	มาก
6. ความสามารถในการสร้างบรรยากาศที่ดี ในชั้นเรียน	3.48	0.86	ปานกลาง
7. ความสามารถในการปกครองชั้นเรียน	3.35	0.96	ปานกลาง
8. ความสามารถในการเข้าใจผู้เรียน			
รวม	3.58	-	มาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า  
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 4.2 แสดงความคิดเห็นที่มีต่อคุณลักษณะของอาจารย์ประมงที่พึงประสงค์ในด้านการสอน พบว่า มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลางเพียง 2 รายการ คือ 1) ความสามารถในการปกครองชั้นเรียน (3.48) และ 2) ความสามารถในการสร้างความสนใจ (3.35) ส่วนรายการอื่นๆ มีระดับความคิดเห็นอยู่มาก มีค่าคะแนนเฉลี่ยรวม 3.58 และมีลำดับความคิดเห็นตามค่าคะแนนเฉลี่ยดังนี้ 1) สามารถแก้ปัญหาและตอบคำถามอย่างมีหลักการและเหตุผล (3.76) 2) การเตรียมการสอนเป็นไปตามหลักสูตร (3.73) 3) ความสามารถในการเลือกวิชาการสอนได้เหมาะสม (3.60) 4) ความสามารถในการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียน (3.60) 5) ความสามารถในการใช้อุปกรณ์ได้เหมาะสม (3.57) และ 6) ความสามารถในการสร้างบรรยากาศที่ดีในชั้นเรียน (3.52)

ตารางที่ 4.3 ความคิดเห็นที่มีต่อคุณลักษณะของอาจารย์ประมงที่พึงประสงค์ในด้านวิชาการ

รายการ	นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 (N = 152)		
	ค่าคะแนน เฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับความคิดเห็น
	1. มีความรู้ทางการประมงภาคทฤษฎี	3.84	0.75
2. มีความรู้ทางการประมงภาคปฏิบัติ	3.82	0.82	มาก
3. มีความเชี่ยวชาญใน สาขา ( วิชาเอก )	3.66	0.85	มาก
4. สามารถเขียนคำราหรือเอกสารประกอบการสอนได้	3.51	0.92	มาก
5. หาความรู้เพิ่มเติมให้ทันสมัยอยู่เสมอ	3.45	0.86	ปานกลาง
6. การนำความรู้ใหม่ๆมาประกอบการสอนให้ดีขึ้น	3.44	0.97	ปานกลาง
7. มีความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีทางการประมง	3.35	0.83	ปานกลาง
8. มีผลงานในด้านวิชาการหรืองานวิจัยใหม่ๆ	3.02	0.97	ปานกลาง
รวม	3.51	-	มาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 4.3 แสดงความคิดเห็นที่มีต่อคุณลักษณะของอาจารย์ประมงที่พึงประสงค์ในด้านวิชาการ พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าคะแนนเฉลี่ยรวม 3.51 เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก 4 รายการ คือ 1) มีความรู้ในวิชาประมงในภาคทฤษฎี (3.84) 2) มีความรู้ในวิชาประมงในภาคปฏิบัติ (3.82) 3) มีความเชี่ยวชาญในสาขา (วิชาเอก) (3.66) และ 4) สามารถเขียนตำราหรือเอกสารประกอบการสอนได้ (3.51) และนักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง 4 รายการ คือ 1) หาความรู้เพิ่มเติมให้ทันสมัยอยู่เสมอ (3.45) 2) การนำความรู้ใหม่ๆ มาประกอบการสอนให้ดีขึ้น (3.44) 3) มีความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีทางการประมง (3.35) และ 4) มีผลงานในด้านวิชาการหรืองานวิจัยใหม่ๆ (3.02)

ตารางที่ 4.4 ความคิดเห็นที่มีต่อคุณลักษณะของอาจารย์ประมงที่พึงประสงค์ในด้านบุคลิกภาพ

รายการ	นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 (N = 152)		
	ค่าคะแนน เฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับความคิด เห็น
1. แต่งกายได้เหมาะสมกับเวลาภารกิจเหตุ การณ์และสถานที่	4.00	0.89	มาก
2. มีท่าทางและบุคลิกภาพดี	3.87	0.75	มาก
3. การใช้ถ้อยคำเหมาะสมกับกาเทศะ	3.86	0.84	มาก
4. ปฏิบัติงานด้วยความเชื่อมั่นในตนเอง	3.84	0.81	มาก
5. มีความกระตือรือร้นในการทำงาน	3.78	0.78	มาก
6. มีความเป็นผู้นำ	3.78	0.87	มาก
7. ความขยันและมีความอดทนในการปฏิบัติ งาน	3.78	0.82	มาก
8. ปฏิบัติงานในหน้าที่ถูกต้องตามระเบียบ	3.77	0.95	มาก
รวม	3.84	-	มาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า  
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 4.4 แสดงความคิดเห็นที่มีต่อคุณลักษณะของอาจารย์ประมงที่พึงประสงค์ในด้านบุคลิกภาพ พบว่า มีระดับความคิดเห็นในระดับมากทุกรายการ มีค่าคะแนนเฉลี่ยรวม 3.84 และมีลำดับความคิดเห็นตามค่าคะแนนเฉลี่ยดังนี้ 1) แต่งกายได้เหมาะสมกับเวลาภารกิจเหตุการณ์และสถานที่ (4.00) 2) มีท่าทางและบุคลิกภาพดี (3.87) 3) การใช้ถ้อยคำเหมาะสมกับกาลเทศะ (3.86) 4) ปฏิบัติงานด้วยความเชื่อมั่นในตนเอง (3.84) 5) มีความกระตือรือร้นในการทำงาน (3.78) 6) มีความเป็นผู้นำ (3.78) 7) ความขยันและมีความอดทนในการปฏิบัติงาน (3.78) และ 8) ปฏิบัติงานในหน้าที่ถูกต้องตามระเบียบนี้ (3.77)

**ตารางที่ 4.5** ความคิดเห็นที่มีต่อคุณลักษณะของอาจารย์ประมงที่พึงประสงค์ในด้านสุขภาพทางกายและทางใจ

รายการ	นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 (N = 152)		
	ค่าคะแนน เฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับความคิดเห็น
1. มีร่างกายสมบูรณ์แข็งแรง	4.16	0.70	มาก
2. มีจิตใจร่าเริงแจ่มใส	3.94	0.85	มาก
3. มีความโอบอ้อมอารี	3.84	0.80	มาก
4. มีความอดกลั้นและใจคอก่อนักแน่น	3.76	0.69	มาก
5. มีความเฉลียวฉลาดและไหวพริบดี	3.72	0.73	มาก
6. มีการควบคุมอารมณ์ได้ดี	3.72	0.89	มาก
7. ไม่เสพสิ่งเสพยศติดหรือของมีราคา	3.71	1.07	มาก
รวม	3.84	-	มาก

จากตารางที่ 4.5 แสดงความคิดเห็นที่มีต่อคุณลักษณะของอาจารย์ประมงที่พึงประสงค์ในด้านสุขภาพทางกายและทางใจ พบว่า มีระดับความคิดเห็นในระดับมากทุกรายการ มีค่าคะแนนเฉลี่ยรวม 3.84 และมีลำดับความคิดเห็นตามค่าคะแนนเฉลี่ย ดังนี้ 1) มีร่างกายสมบูรณ์แข็งแรง (4.16) 2) มีจิตใจร่าเริงแจ่มใส (3.94) 3) มีความโอบอ้อมอารี (3.84) 4) มีความอดกลั้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และใจคอหนักแน่น (3.76) 5) มีความเฉลียวฉลาดและไหวพริบดี (3.72) 6) มีการควบคุมอารมณ์ได้ดี (3.72) และ 7) ไม่เสพลั้งเสพลัดหรือของมีเงินเมา (3.71)

**ตารางที่ 4.6** ความคิดเห็นที่มีต่อคุณลักษณะของอาจารย์ประมงที่พึงประสงค์ในด้านคุณธรรมและความประพฤติ

รายการ	นักศึกษาในระดับภาคสนิษบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 (N = 152)		
	ค่าคะแนนเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความคิดเห็น
1. การวางตนให้เหมาะสมกับกาลเทศะ	3.95	0.73	มาก
2. ความรับผิดชอบในหน้าที่ของตน	3.94	0.88	มาก
3. การซื่อสัตย์สุจริต	3.92	0.83	มาก
4. มีระเบียบวินัยในการทำการ	3.84	0.84	มาก
5. สอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมในขณะสอน	3.80	1.00	มาก
6. มีความยุติธรรมกับผู้เรียนทุกคน	3.78	0.95	มาก
7. การเสียสละเพื่อส่วนรวม	3.69	0.85	มาก
8. การรู้จักประเมินผลและปรับปรุงตนเอง	3.69	0.86	มาก
รวม	3.83	-	มาก

จากตารางที่ 4.6 แสดงความคิดเห็นที่มีต่อคุณลักษณะของอาจารย์ประมงที่พึงประสงค์ในด้านคุณธรรมและความประพฤติ พบว่า มีระดับความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมากทุกรายการ มีค่าคะแนนเฉลี่ยรวม 3.83 และมีลำดับความคิดเห็นตามค่าคะแนนเฉลี่ยดังนี้ 1) การวางตนให้เหมาะสมกับกาลเทศะ (3.95) 2) ความรับผิดชอบในหน้าที่ของตน (3.93) การซื่อสัตย์สุจริต (3.92) 4) มีระเบียบวินัยในการทำงาน (3.84) 5) สอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมในขณะสอน (3.80) 6) มีความยุติธรรมกับผู้เรียนทุกคน (3.78) 7) การเสียสละเพื่อส่วนรวม (3.69) และ 8) การรู้จักประเมินผลและปรับปรุงตนเอง (3.69)

**ตารางที่ 4.7** ความคิดเห็นที่มีต่อคุณลักษณะของอาจารย์ประมงที่พึงประสงค์ในด้านมนุษยสัมพันธ์

รายการ	นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 (N= 152)		
	ค่าคะแนน เฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับความคิดเห็น
1. มีความสุภาพอ่อนโยน	3.87	0.84	มาก
2. การให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียน	3.82	0.94	มาก
3. มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ผู้อื่น	3.77	0.86	มาก
4. มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น	3.71	1.00	มาก
5. มีความสามารถในการปรับตัวเข้ากับบุคคล อื่นได้ทุกระดับ	3.63	0.40	มาก
6. ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้เรียน	3.59	1.14	มาก
7. ให้ความร่วมมือในกิจกรรมต่างๆของ สถานศึกษา	3.54	1.04	มาก
8. ให้ความช่วยเหลือผู้เรียนทุกคนทั้งในและ นอกห้องเรียน	3.51	1.00	มาก
รวม	3.68	-	มาก

จากตารางที่ 4.7 แสดงความคิดเห็นที่มีต่อคุณลักษณะของอาจารย์ประมงที่พึงประสงค์ในด้านมนุษยสัมพันธ์ พบว่า มีระดับความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมากทุกรายการ มีค่าคะแนนเฉลี่ยรวม 3.68 และมีลำดับความคิดเห็นตามค่าคะแนนเฉลี่ยดังนี้ 1) มีความสุภาพอ่อนโยน (3.87) 2) การให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียน (3.82) 3) มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ผู้อื่น (3.77) 4) มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น (3.71) 5) มีความสามารถในการปรับตัวเข้ากับบุคคลอื่นได้ทุกระดับ (3.63) 6) ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้เรียน (3.59) 7) ให้ความร่วมมือในกิจกรรมต่างๆของสถานศึกษา (3.54) และ 8) ให้ความช่วยเหลือผู้เรียนทุกคนทั้งในและนอกห้องเรียน (3.51)

**ตารางที่ 4.8** สรุปความคิดเห็นที่มีต่อคุณลักษณะของอาจารย์ประมงที่พึงประสงค์

รายการ	นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 (N= 152)		
	ค่าคะแนน เฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านบุคลิกภาพ	3.84	0.84	มาก
2. ด้านสุขภาพทางกายและทางใจ	3.84	0.82	มาก
3. ด้านคุณธรรมและความประพฤติ	3.83	0.87	มาก
4. ด้านมนุษยสัมพันธ์	3.68	0.90	มาก
5. ด้านการสอน	3.58	0.82	มาก
6. ด้านวิชาการ	3.51	0.87	มาก
<b>รวม</b>	<b>3.71</b>	<b>-</b>	<b>มาก</b>

จากตารางที่ 4.8 สรุปแสดงคุณลักษณะของอาจารย์ประมงที่พึงประสงค์ ตามความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 ปีการศึกษา 2544 ทั้ง 6 ด้าน โดยรวม พบว่า มีระดับความคิดเห็นในระดับมากทุกด้านมีค่าคะแนนเฉลี่ยรวม 3.71 และมีลำดับความคิดเห็นตามค่าคะแนนเฉลี่ยดังนี้ 1) ด้านบุคลิกภาพ (3.84) 2) ด้านสุขภาพทางกายและทางใจ (3.84) 3) ด้านคุณธรรมและความประพฤติ (3.83) 4) ด้านมนุษยสัมพันธ์ (3.64) 5) ด้านการสอน (3.58) และ 6) ด้านวิชาการ (3.51)

#### 4.3 วิจัยผล

จากผลการศึกษาสภาพโดยทั่วไป ของนักศึกษาวิทยาลัยประมงติณสูลานนท์ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 ปีการศึกษา 2544 ส่วนใหญ่พบว่าเป็นนักศึกษาเพศชาย มีอายุระหว่าง 20 – 22 ปี ซึ่งเป็นช่วงที่อยู่ระหว่างการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ภูมิภาคของนักศึกษาส่วนมากอยู่ในจังหวัดสงขลา เนื่องจากเป็นสถานที่ตั้งของวิทยาลัยประมงติณสูลานนท์ สะดวกในหลายๆ ด้าน เช่น การเดินทางมาเรียน ค่าใช้จ่าย ผู้ปกครองดูแลทั่วถึง เป็นต้น ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมของนักศึกษาส่วนมากอยู่ระหว่าง 2.00 – 3.00 ซึ่งถือว่าอยู่ในเกณฑ์ดีส่วนใหญ่บิดา – มารดาของนักศึกษาประกอบอาชีพเกษตรกรรม จึงเห็นได้ว่าอาชีพของผู้ปกครองมีส่วน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ช่วยสนับสนุนต่อการตัดสินใจเลือกเข้ามาเรียนในสายอาชีพเกษตร เพื่อจะได้นำความรู้ เทคนิคใหม่ๆ มาพัฒนาอาชีพของผู้ปกครอง

จากผลการศึกษาคูณลักษณะของอาจารย์ประมงที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของนักศึกษาวิทยาลัยประมงดินสุธานันท์ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 ปีการศึกษา 2544 นักศึกษามีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของอาจารย์ประมง นักศึกษามีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของอาจารย์ประมงในด้านเหล่านี้ คือ

**ด้านบุคลิกภาพ** พบว่านักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่าครูคือแบบอย่างของนักศึกษา บุคลิกภาพของครูจึงมีความสำคัญ ครูควรแต่งกายให้เหมาะสมถูกกาลเทศะ และพูดจาสุภาพเรียบร้อยเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีของนักศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ เจริญ ไวรวัจนกุล (2532 : 2532) ได้กล่าวไว้ว่าบุคลิกภาพของครูที่ดีคือ มีรูปร่างท่าทางดี มีใบหน้าสะอาด ตัดผมเรียบร้อย สุภาพ เลือเสื้อผ้าสะอาด สวมเสื้อผ้าเหมาะสมกับกาลเทศะ รักษาท่าทางให้ดูสง่างาม

**ด้านสุขภาพทางกายและใจ** พบว่านักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะสุขภาพทางกายและใจของครูมีความสำคัญ หากร่างกายครูไม่แข็งแรง ป่วย ทำให้ประสิทธิภาพด้านการสอนของครูลดลงไปด้วย ในด้านสุขภาพทางใจก็เช่นกัน หากครูไม่มีจิตใจเมตตา อารมณ์ไม่หนักแน่นเพียงพอ ไม่รู้จักแยกแยะ ขาดสติ ควบคุมอารมณ์ไม่ได้ ผู้เรียนก็ไม่อยากมาเรียน การเรียนการสอนก็ไม่สามารถประสบผลสำเร็จได้ ซึ่งสอดคล้องกับ ชนดี ชุ่มจิต (2531 : 73) คุณสมบัติส่วนตัวที่ดีของครูคือ สติปัญญาดี เฉลียวฉลาด มีความรู้กว้างขวาง เชื่อมั่นในตนเอง อารมณ์แจ่มใสและมีสุขภาพอนามัยดี

**ด้านคุณธรรมและความประพฤติ** พบว่านักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เนื่องจากครูเปรียบเสมือนแม่พิมพ์ เป็นแบบอย่างให้กับศิษย์ หากครูประพฤติปฏิบัติดีก็จะทำให้ศิษย์เอาเป็นแบบอย่าง ยึดถือ ปฏิบัติตามในสิ่งที่ดี ดังนั้นคุณธรรมและความประพฤติที่ดีของครูก็ถือว่าเป็นลักษณะที่สำคัญอย่างยิ่ง ซึ่งสอดคล้องกับ พันธ์ หันนาคินทร์ (2521 : 88) กล่าวว่าผู้ดำเนินการผลิตครูไม่เพียงแต่ทำหน้าที่ป้องกันมิให้ความประพฤติอันไม่เหมาะสมเกิดขึ้นเท่านั้นแต่ยังต้องมิขบวนการสร้างคุณธรรมและความประพฤติที่มีประโยชน์ให้เกิดขึ้นด้วย

**ด้านมนุษยสัมพันธ์** พบว่านักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาที่มีความเห็นว่าครูกับนักศึกษามีสัมพันธ์ภาพต่อกันน้อยมาก อาจมีสาเหตุมาจากการที่นักศึกษาไม่ค่อยกล้าพบปะพูดคุย หรือขาดความใกล้ชิดกับครูผู้สอนจึงทำให้สัมพันธ์ภาพ ระหว่างครูกับนักศึกษาลดน้อยลง สอดคล้องกับงานวิจัยของ มานะ คอเถาะ (2541 : ข) ได้ทำการวิจัยเรื่องคุณลักษณะของครูสอนวิชาเกษตรที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของนักศึกษาวิทยาลัยเกษตรและ

เทคโนโลยีในวิชาชีพ ผลการวิจัยพบว่านักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูสอนวิชา  
เกษตรในด้านมนุษยสัมพันธ์อยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน

ด้านการสอน พบว่านักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เนื่องจากนักศึกษาคิดว่าครูจะ  
ต้องสอนดีเข้าใจง่าย มีเทคนิคการสอนใหม่ๆ กระตุ้นให้ผู้เรียนอยากเรียน ก็จะทำให้การเรียนการ  
สอนประสบความสำเร็จได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุชาติ บุญมา (2538 : ก) ได้ทำการวิจัย  
เรื่อง ครูเกษตรในอุดมคติของนักศึกษาวิทยาลัยเกษตรกรรมฉะเชิงเทรา พบว่า ครูเกษตรในอุดมคติ  
ของนักศึกษาในด้านการสอนอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน

ด้านวิชาการ พบว่านักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เนื่องจากเนื้อหาวิชาที่สอนจะ  
ต้องมีความชัดเจน และถูกต้อง และเป็นความรู้ที่ทันสมัยอยู่เสมอ ดังนั้นครูผู้สอนจึงต้องมีการค้น  
คว้าหาความรู้อยู่เสมอ ซึ่งสอดคล้องกับ เจริญ ไร่วังนกุล (2531:221) ที่ได้กล่าวไว้ว่า ครูควรมี  
ความรู้ในด้านวิชาการเฉพาะอย่างลึกซึ้งซึ่งเหมาะสมกับระดับการศึกษาที่ทำการสอน วิชาวิชาชีพครู  
วิทยาการ จิตวิทยาเกี่ยวกับการเรียนการสอน ค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ

สรุป คุณลักษณะของอาจารย์ประมงที่พึงประสงค์ในทุกๆ ด้านโดยรวมอยู่ในระดับมาก  
เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่านักศึกษาให้ระดับคะแนนรวมด้านบุคลิกภาพมากเป็นอันดับหนึ่ง อาจ  
เนื่องจากนักศึกษามีความเห็นว่า บุคลิกภาพของครูมีความสำคัญ ครูควรแต่งกายเหมาะสมถูกกาล  
เทศะ และพูดจาไพเราะ เพราะเป็นจุดเริ่มต้นในการทำความรู้จักกับผู้เรียน มีผลต่อการดึงดูดใจของ  
ผู้เรียนให้มีความอยากเรียน และให้ระดับคะแนนรวมด้านวิชาการเป็นอันดับสุดท้าย อาจเพราะครู  
โดยส่วนมากมีความรู้ความสามารถทางวิชาการอยู่แล้ว หากมีปัจจัยด้านอื่นๆ มาสนับสนุนด้วยจะ  
ทำให้บังเกิดผลดีต่อการสอนมากขึ้น อย่าไปมุ่งเน้นแต่เพียงด้านใดด้านหนึ่งเพียงอย่างเดียว ควรมี  
การพัฒนาครู - อาจารย์ ในทุกๆ ด้านดังกล่าวควบคู่กันไป เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาต่อ  
ไป

## บทที่ 5

### สรุปและข้อเสนอแนะ

#### 5.1 สรุป

การวิจัยเรื่องคุณลักษณะของอาจารย์ประมงที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 ในวิทยาลัยประมงคิงสมุทรสาคร ปีการศึกษา 2544 มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสถานภาพทั่วไปของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 ในวิทยาลัยประมงคิงสมุทรสาคร ปีการศึกษา 2544 2) เพื่อศึกษาคุณลักษณะอาจารย์ประมงที่พึงประสงค์ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยประมงคิงสมุทรสาคร ซึ่งประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยประมงคิงสมุทรสาคร จังหวัดสงขลา ปีการศึกษา 2544 จำนวน 152 คน และเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ แบบสอบถาม และ วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยใช้ ค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยสรุปผลได้ดังนี้

##### 5.1.1 การศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

การศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยประมงคิงสมุทรสาคร จังหวัดสงขลา ปีการศึกษา 2544 พบว่า ส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาชาย ( ร้อยละ 59.21) มีอายุ 20 ปี ( ร้อยละ 55.92) มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดสงขลา ( ร้อยละ 65.79) มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.00 – 3.00 ( ร้อยละ 62.50) บิดาและมารดาของนักศึกษาส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ( ร้อยละ 55.92 และ 48.68 )

##### 5.1.2 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อคุณลักษณะของอาจารย์ประมงที่พึงประสงค์

คุณลักษณะอาจารย์ประมงที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยประมงคิงสมุทรสาคร ปีการศึกษา 2544 สรุปได้ดังนี้

ด้านการสอน พบว่านักศึกษามีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก ( คะแนนเฉลี่ย 3.58 ) เมื่อพิจารณาเป็นรายการ พบว่า มีรายการที่มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง 2 รายการ คือ 1) ความสามารถในการปกครองชั้นเรียน ( 3.48 ) และ 2) ความสามารถในการสร้างความสนใจผู้เรียน ( 3.35 ) ส่วนรายการอื่นๆ มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ซึ่งรายการที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยมาก 3 รายการแรก คือ 1) สามารถแก้ปัญหาและตอบคำถามอย่างมีหลักการและเหตุผล ( 3.76 ) 2) การ

เตรียมการสอนเป็นไปตามหลักสูตร ( 3.73 ) และ 3) ความสามารถในการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียน ( 3.60 )

**ด้านวิชาการ** พบว่านักศึกษามีความคิดเห็น โดยรวมอยู่ในระดับมาก ( คะแนนเฉลี่ย 3.51 ) ส่วนรายการที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยมาก 3 รายการแรก คือ 1) มีความรู้ในวิชาทางการประมงภาคทฤษฎี ( 3.84 ) 2) มีความรู้ในวิชาทางการประมงภาคปฏิบัติ ( 3.82 ) และ 3) มีความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาเอก ( 3.66 )

**ด้านบุคลิกภาพ** พบว่านักศึกษามีความคิดเห็น โดยรวมอยู่ในระดับมาก ( คะแนนเฉลี่ย 3.84 ) เมื่อพิจารณาเป็นรายการ พบว่า ทุกรายการมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ซึ่งรายการที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยมาก 3 รายการแรก คือ 1) แต่งกายได้เหมาะสมกับเวลาภารกิจเหตุการณ์และสถานที่ ( 4.00 ) 2) มีท่าทางและบุคลิกภาพดี ( 3.87 ) และ 3) การใช้ถ้อยคำเหมาะสมกับกาลเทศะ ( 3.86 )

**ด้านสุขภาพทางกายและใจ** พบว่านักศึกษามีความคิดเห็น โดยรวมอยู่ในระดับมาก ( คะแนนเฉลี่ย 3.84 ) เมื่อพิจารณาเป็นรายการ พบว่า ทุกรายการมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ซึ่งรายการที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยมาก 3 รายการแรก คือ 1) มีร่างกายสมบูรณ์แข็งแรง ( 4.16 ) 2) มีจิตใจว่าเรงแจ่มใส ( 3.94 ) และ 3) มีความโอบอ้อมอารี ( 3.84 )

**ด้านคุณธรรมและความประพฤติ** พบว่านักศึกษามีความคิดเห็น โดยรวมอยู่ในระดับมาก ( คะแนนเฉลี่ย 3.83 ) เมื่อพิจารณาเป็นรายการ พบว่า ทุกรายการมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ซึ่งรายการที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยมาก 3 รายการแรก คือ 1) การวางตนให้เหมาะสมกับกาลเทศะ ( 3.90 ) 2) ความรับผิดชอบในหน้าที่ของคน ( 3.94 ) และ 3) การซื่อสัตย์สุจริต ( 3.92 )

**ด้านมนุษยสัมพันธ์** พบว่านักศึกษามีความคิดเห็น โดยรวมอยู่ในระดับมาก ( คะแนนเฉลี่ย 3.83 ) เมื่อพิจารณาเป็นรายการ พบว่า ทุกรายการมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ซึ่งรายการที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยมาก 3 รายการแรก คือ 1) มีความอ่อนโยนและสุภาพ ( 3.87 ) 2) การให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียน ( 3.82 ) และ 3) มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ผู้อื่น ( 3.77 )

**สรุป** คุณลักษณะอาจารย์ประมงที่พึงประสงค์ในภาพรวมตามความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 พบว่านักศึกษามีความคิดเห็นที่มีต่อคุณลักษณะอาจารย์ประมงที่พึงประสงค์ทั้ง 6 ด้าน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ( คะแนนเฉลี่ย 3.71 )

## 5.2 ข้อเสนอแนะ

### 5.2.1 ข้อเสนอแนะจากการศึกษาวิจัย

จากการศึกษาเรื่องคุณลักษณะของอาจารย์ประมงที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในวิทยาลัยประมงคิงสมุทรานนท์ ปีการศึกษา 2544 นักศึกษามีความคิดเห็นว่าอาจารย์ประมงที่พึงประสงค์ต้องมีคุณสมบัติที่ดีในทุกๆด้าน เพื่อเป็นต้นแบบที่ดีให้แก่นักศึกษา ดังนั้นอาจารย์ประมงต้องมีการกระตุ้นตนเอง และรู้ตัวเองเสมอว่าเป็นผู้พัฒนาคน สร้างอาชีพ พัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าต่อไป

### 5.2.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ผู้วิจัยควรเก็บข้อมูลและเอกสารที่เกี่ยวข้องล่วงหน้า มีการวางแผนเพื่อให้การวิจัยบรรลุเป้าหมายและงานออกมามีประสิทธิภาพมากขึ้น
2. ควรมีการวิจัยเรื่องนี้โดยศึกษาคุณลักษณะของ ครู – อาจารย์ ที่พึงประสงค์ของนักเรียน-นักศึกษาในสถานศึกษาต่างๆ
3. ในการทำวิจัยครั้งต่อไปไม่ควรทำแบบสอบถามที่มีคำถามมากเกินไป และตั้งคำถามที่มีความรัดกุมเข้าใจง่าย

## บรรณานุกรม

- ไกรนุช สิริพุด. 2530. ความเป็นครู. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล นิคมวิทยา (แผนก การพิมพ์). 188 น.
- คณาจารย์ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา. 2533. ความเป็นครู. กรุงเทพฯ : คณะวิชาครุศาสตร์ วิทยาลัยครู สอนสุนันทา. 205 น.
- เจริญ ไวรวิจนกุล. 2531. ภาษาไทย. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ. 145 น.
- ฉัตรชัย ช่อรักษ์. 2532. คุณลักษณะของครูเกณฑ์ที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของนักศึกษา วิทยาลัยเกษตรกรรมนครสวรรค์. กรุงเทพฯ : ปัญหาพิเศษปริญญาตรี สถาบันเทคโนโลยี พระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. 53 น.
- เดือนใจ รูปแจ่ม. 2534. คุณลักษณะของครูเกณฑ์ตามความต้องการของนักศึกษา สถาบัน เทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพระนครศรีอยุธยาหันตรา. ปัญหาพิเศษปริญญาตรี สถาบัน เทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. 55 น.
- นาคยา ภัทรแสงไทย. 2530. ยุทธศาสตร์การสอนเพื่อพัฒนาค่านิยม. กรุงเทพฯ : ฝ่ายค้ำราและ อุปกรณ์การศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง. 286 น.
- ประคอง กรรณสูต. 2528. สถิติสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช. 344 น.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. 2532. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : โครงการตำราครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. 211 น.
- มานะ คอเลาะ. 2541. คุณลักษณะของครูสอนวิชาเกษตรตามความคิดเห็นของนักศึกษาวิทยาลัย เกษตรและเทคโนโลยีนราธิวาส. กรุงเทพฯ : ปัญหาพิเศษปริญญาตรี สถาบันเทคโนโลยี พระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. 80 น.
- พนัส หันนาคินทร์. 2521. การศึกษาของไทย. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช
- ยนต์ ชุ่มจิตร. 2534. ความเป็นครู. กรุงเทพฯ : โอเคียนสโตร์. 306 น.
- รพีพร ท้วทอง. 2530. คุณลักษณะของครูสอนวิชาเกษตรตามความคิดเห็นของนักศึกษา สาขา เกษตรกรรม. กรุงเทพฯ : ปัญหาพิเศษปริญญาตรี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณ ทหารลาดกระบัง. 58 น.
- ลัดดา เสนาวงศ์. 2532. ความเป็นครู. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : พิธิษฐ์การพิมพ์. 264 น.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- วิภาวดี ภูมมา. 2534. ความคิดเห็นของนักศึกษาวิทยาลัยเกษตรกรรมลพบุรีที่มีต่อคุณลักษณะของครูเกษตร. กรุงเทพฯ : ปัญหาพิเศษปริญญาตรี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. 53 น.
- สถิตย์ เกษา. 2539. การศึกษาค้นคว้าความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับกรณีพิเศษที่ปรากฏในแบบสอบถาม การสังเกตการสอนในชั้นเรียนของโรงเรียนกุลสตรีเทคโนโลยี. กรุงเทพฯ : วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. 139 น.
- สามารถ มีมา. 2539. คุณลักษณะของครูเกษตรที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของนักศึกษาวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกำแพงเพชร. กรุงเทพฯ : ปัญหาพิเศษปริญญาตรี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. 51 น.
- สุชาติ บุญมา. 2538. ครูเกษตรในอุดมคติของนักศึกษาวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีฉะเชิงเทรา. กรุงเทพฯ : ปัญหาพิเศษปริญญาตรี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. 51 น.
- เอี่ยมพร พิมพ์ไกร. 2536. คุณลักษณะของอาจารย์ที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. กรุงเทพฯ : ปัญหาพิเศษปริญญาตรี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. 51 น.



ภาคผนวก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า  
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้



เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า  
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้



ที่ ทม 1504/ 3930

38

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๒๕ กันยายน 2544

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน อาจารย์รามศ ฐสิงห์

ด้วย นางสาวนธิ ล่องสมุทร นักศึกษาหลักสูตรต่อเนื่อง ชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตสัตว์ ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง มีความประสงค์จะทำการศึกษาค้นคว้าประกอบการทำงานปัญหาพิเศษเรื่อง "คุณลักษณะของอาจารย์ประมงที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในวิทยาลัยประมงติณสูลานนท์ ปีการศึกษา 2544"

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัย ของนางสาวนธิ ล่องสมุทร ว่ามีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมหรือไม่เพียงใด ซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้การเก็บรวบรวมข้อมูลของนักศึกษามีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายกิติพงศ์ ละโน)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร

โทร. 0-2737-3000 ต่อ 3599, 3700, 6071-2

โทรสาร 0-2326-8506

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า  
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้



ที่ ทม 1504/ 3986

คณะกรรมการ

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๒๕ กันยายน ๒๕๔๔

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน อาจารย์ลักษณะ อินทร์นุ่น

ด้วย นางสาวนธี ล่องสมุทร นักศึกษาหลักสูตรต่อเนื่อง ชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตสัตว์ ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง มีความประสงค์จะทำการศึกษาค้นคว้าประกอบการทำงานพิเศษเรื่อง "คุณลักษณะของอาจารย์ประมงที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในวิทยาลัยประมงติณสูลานนท์ ปีการศึกษา ๒๕๔๔"

คณะกรรมการฯ พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัย ของนางสาวนธี ล่องสมุทร ว่ามีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้การเก็บรวบรวมข้อมูลของนักศึกษามีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายกิตติพงศ์ มะโน)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร

โทร. 0-2737-3000 ต่อ 3699, 3700, 6071-2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า  
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้





ที่ ศธ 0906/ 6598

กรมอาชีวศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ กทม. 10300

14 ธันวาคม 2544

เรื่อง ให้ความร่วมมือเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษา

เรียน อธิการบดีสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

อ้างถึง หนังสือสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ที่ ทม 1501/3245

ลงวันที่ 19 พฤศจิกายน 2544

ตามหนังสือที่อ้างถึง นางสาวนธิ ล่องสมุทร นิติตปริญญาตรี คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง มีความประสงค์จะเก็บข้อมูลประกอบการทำ-ปัญหาพิเศษ เรื่อง “คุณลักษณะของอาจารย์ประมงที่พึงประสงค์ตามความคิดของนักศึกษาประกาศนียบัตร-วิชาชีพชั้นสูงในวิทยาลัยประมงคิมสุลานนท์ ปีการศึกษา 2544” โดยขอทดลองใช้เครื่องมือ ณ วิทยาลัย-เกษตรและเทคโนโลยีสุพรรณบุรี และเก็บข้อมูลจริงจากวิทยาลัยประมงคิมสุลานนท์ โดยการตอบแบบสอบถาม

กรมอาชีวศึกษาพิจารณาแล้วอนุญาตให้ นางสาวนธิ ล่องสมุทร ทดลองใช้เครื่องมือและเก็บข้อมูลจริงโดยส่งแบบสอบถามในการเก็บข้อมูล ณ วิทยาลัยประมงคิมสุลานนท์ ได้ โดยแบบ-สอบถามจะมีตราประทับเป็นต้นแบบในการเก็บข้อมูล

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดทราบและกรุณาส่งผลงานการทำปัญหาพิเศษให้กรมอาชีวศึกษาทราบด้วย  
จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นางวราพรรณ น้อยสุวรรณ)

ศึกษานิเทศก์ 9 กทม.

หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์

กองวิทยาลัยเกษตรกรรม

ปฏิบัติราชการแทน อธิบดีกรมอาชีวศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

โทรศัพท์ 0-2282-3068, 0-2282-7060

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามเผยแพร่เนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้



ที่ ทม 1504/ 3987

คณะกรรมการอุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๑๔ กันยายน 2544

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษา

เรียน ผู้อำนวยการ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีสุพรรณบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการศึกษาวิชาปัญหาพิเศษเรื่อง "คุณลักษณะของอาจารย์ประมงที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในวิทยาลัยประมงติณสูลานนท์ ปีการศึกษา 2544"

ด้วย นางสาวนธิ ล่องสมุทร นักศึกษาหลักสูตรต่อเนื่อง ชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตสัตว์ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง มีความประสงค์จะทำการศึกษาค้นคว้าประกอบการทำปัญหาพิเศษเรื่อง "คุณลักษณะของอาจารย์ประมงที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในวิทยาลัยประมงติณสูลานนท์ ปีการศึกษา 2544" ในกรณีนี้ ทางนักศึกษาผู้วิจัยมีความประสงค์ให้นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาประมง จำนวน 20 คน ในสถานศึกษาของท่านตอบแบบสอบถาม เพื่อนำผลการทดลองไปใช้ปรับปรุงเครื่องมือการทำปัญหาพิเศษต่อไป

คณะกรรมการอุตสาหกรรม จึงเรียนขอความอนุเคราะห์มายังท่าน เพื่อได้โปรดให้นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาประมง ในสถานศึกษาของท่านได้กรอกข้อมูลตามความเป็นจริงในแบบสอบถาม โดยคำตอบและข้อคิดเห็นจากผู้ตอบใช้เพื่อประโยชน์ในการเรียนการสอนเท่านั้น จะไม่ทำให้เกิดผลกระทบกระเทือนแก่สถาบันหรือบุคคลใด ๆ ทั้งสิ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาผู้วิจัยด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายกิตติพงศ์ มะโน)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร

โทร. 0-2737-3000 ต่อ 3699, 3700, 6071-2

โทรสาร 0-2326-8505

เอกสารที่ส่งจนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า  
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้



ที่ ทม 1504/ 3987

คณะกรรมการ  
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง  
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๒. กันยายน 2544

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษา

เรียน ผู้อำนวยการ วิทยาลัยประมงติณสูลานนท์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการศึกษาวิชาปัญหาพิเศษเรื่อง “คุณลักษณะของอาจารย์ประมงที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในวิทยาลัยประมงติณสูลานนท์ ปีการศึกษา 2544”

ด้วย นางสาวนธิ ล่องสมุทร นักศึกษาหลักสูตรต่อเนื่อง ชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตสัตว์ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง มีความประสงค์จะทำการศึกษาค้นคว้าประกอบการทำปัญหาพิเศษเรื่อง “คุณลักษณะของอาจารย์ประมงที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในวิทยาลัยประมงติณสูลานนท์ ปีการศึกษา 2544” ในกรณีนี้ ทางนักศึกษาผู้วิจัยมีความประสงค์ให้นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 สาขาเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ จำนวน 146 คน ในสถานศึกษาของท่านตอบแบบสอบถาม เพื่อนำผลไปใช้วิเคราะห์และประกอบการทำปัญหาพิเศษต่อไป

คณะกรรมการ จึงเรียนขอความอนุเคราะห์มายังท่าน เพื่อได้โปรดให้นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 สาขาเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ในสถานศึกษาของท่านได้กรอกข้อมูลตามความเป็นจริงในแบบสอบถาม โดยคำตอบและข้อคิดเห็นจากผู้ตอบใช้เพื่อประโยชน์ในการเรียนการสอนเท่านั้น จะไม่ทำให้เกิดผลกระทบกระเทือนแก่สถาบันหรือบุคคลใด ๆ ทั้งสิ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาผู้วิจัยด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายกิตติพงศ์ มะโน)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร

โทร. 0-2737-3000 ต่อ 3699, 3700, 6071-2

โทรสาร 0-2326-8506

เอกสารที่ส่งจนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้



**ภาคผนวก ข**  
**แบบสอบถาม**

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า  
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้



## แบบสอบถาม

เรื่อง คุณลักษณะของอาจารย์ประมงที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตร  
วิชาชีพชั้นสูงในวิทยาลัยประมงคิงสุวานนท์ ปีการศึกษา 2544

โดย นางสาวนรี ล่องสมุทร

สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตสัตว์

ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

### คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้มีทั้งหมด 2 ตอน คือ  
ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม  
ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อคุณลักษณะของอาจารย์ประมงที่พึงประสงค์
2. ในการตอบแบบสอบถามทั้ง 2 ตอนกรุณาตอบทุกข้อตามความคิดเห็นของท่านโดยอิสระตามข้อมูลที่ถูกต้องตรงกับความเป็นจริง จึงจะทำให้ผลการวิจัยได้ผลสรุปที่เที่ยงตรง

การตอบแบบสอบถามของท่านจะ ไม่มีผลต่อการเรียนของท่านแต่ประการใดและทางผู้วิจัยจะ  
เก็บเป็นความลับ

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือ

นางสาวนรี ล่องสมุทร

ผู้วิจัย



ตอนที่ 1. สถานภาพทั่วไปของนักศึกษา

คำชี้แจง. โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ( ) และเติมข้อความที่เป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. เพศ

( ) ชาย

( ) หญิง

2. กำลังศึกษาอยู่ในชั้น

( ) ปวส. 2

3. อายุ \_\_\_\_\_ ปี

4. ภูมิลำเนาเดิม \_\_\_\_\_

5. คะแนนเฉลี่ยสะสมของท่านในภาคเรียนที่ผ่านมา \_\_\_\_\_

6. อาชีพของบิดา

( ) รับราชการ

( ) รัฐวิสาหกิจ

( ) ค้าขาย

( ) เกษตรกรรม

( ) รับจ้าง

( ) อื่นๆ โปรดระบุ \_\_\_\_\_

7. อาชีพของมารดา

( ) รับราชการ

( ) รัฐวิสาหกิจ

( ) ค้าขาย

( ) เกษตรกรรม

( ) รับจ้าง

( ) อื่นๆ โปรดระบุ \_\_\_\_\_

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า  
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้



**ตอนที่ 2. ความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 สาขาเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ วิทยาลัยประมงคณิศรสุทธานนท์ที่มีต่อคุณลักษณะของอาจารย์ประมงที่พึงประสงค์**

**คำชี้แจง.** โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

- 5 คะแนน หมายถึง มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของอาจารย์ในด้านนั้นมากที่สุด  
4 คะแนน หมายถึง มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของอาจารย์ในด้านนั้นมาก  
3 คะแนน หมายถึง มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของอาจารย์ในด้านนั้นปานกลาง  
2 คะแนน หมายถึง มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของอาจารย์ในด้านนั้นน้อย  
1 คะแนน หมายถึง มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของอาจารย์ในด้านนั้นน้อยที่สุด

คุณลักษณะที่พึงประสงค์	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
<b>ด้านการสอน</b>					
1. การเตรียมการสอนเป็นไปตามหลักสูตร					
2. สามารถแก้ปัญหาและตอบคำถามอย่างมีหลักการและเหตุผล					
3. ความสามารถในการเลือกวิธีการสอนได้เหมาะสม					
4. ความสามารถในการใช้อุปกรณ์ได้เหมาะสม					
5. ความสามารถในการปกครองชั้นเรียน					
6. ความสามารถในการสร้างความสนใจผู้เรียน					
7. ความสามารถในการสร้างบรรยากาศที่ดีในชั้นเรียน					
8. ความสามารถในการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียน					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้



คุณลักษณะที่พึงประสงค์	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
<b>ด้านวิชาการ</b>					
1. มีความรู้ในวิชาทางการประมงภาคทฤษฎี					
2. มีความรู้ในวิชาทางการประมงภาคปฏิบัติ					
3. หากความรู้เพิ่มเติมให้ทันสมัยอยู่เสมอ					
4. มีความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีทางการประมงใหม่ๆ					
5. การนำความรู้ใหม่ๆมาปรับปรุงงานการสอนให้ดีขึ้น					
6. มีผลงานในด้านวิชาการหรืองานวิจัยใหม่ๆ					
7. มีความเชี่ยวชาญในสาขา (วิชาเอก)					
8. สามารถเขียนตำราหรือเอกสารประกอบการสอนได้					
<b>ด้านบุคลิกภาพ</b>					
1. ความขยันและมีความอดทนในการปฏิบัติงาน					
2. แต่งกายได้เหมาะสมกับเวลา การกึ่งเหตุการณ์และสถานที่					
3. มีความกระตือรือร้นในการทำงาน					
4. มีท่าทางและบุคลิกภาพดี					
5. มีความเป็นผู้นำ					
6. ปฏิบัติงานด้วยความเชื่อมั่นในตนเอง					
7. การใช้ถ้อยคำเหมาะสมกับกาลเทศะ					
8. ปฏิบัติงานในหน้าที่ถูกต้องตามระเบียบข้อบังคับ					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้



คุณลักษณะที่พึงประสงค์	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
<b>ด้านสุขภาพทางกายและทางใจ</b>					
1. มีร่างกายสมบูรณ์แข็งแรง					
2. ไม่เสพติดสารเสพติดหรือของมีนเมา					
3. มีความเจตจำนงและความตั้งใจ					
4. มีการควบคุมอารมณ์ได้ดี					
5. มีจิตใจร่าเริงแจ่มใส					
6. มีความอดทนและใจคอก่อนคน					
7. มีความโอบอ้อมอารี					
<b>ด้านคุณธรรมและความประพฤติ</b>					
1. การเสียสละเพื่อส่วนรวม					
2. การซื่อสัตย์สุจริต					
3. การวางตนให้เหมาะสมกับกาลเทศะ					
4. ความรับผิดชอบในหน้าที่ของตน					
5. มีความยุติธรรมกับผู้เรียนทุกคน					
6. มีระเบียบวินัยในการทำงาน					
7. การรู้จักประเมินผลและปรับปรุงตนเอง					
8. สอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมในขณะสอน					
<b>ด้านมนุษยสัมพันธ์</b>					
1. มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น					
2. มีความอ่อนโยนและสุภาพ					
3. มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ผู้อื่น					
4. ให้ความช่วยเหลือผู้เรียนทุกคนทั้งในและนอกห้องเรียน					
5. มีความสามารถในการปรับตัวเข้ากับบุคคลอื่นได้ทุกระดับ					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้



คุณลักษณะที่พึงประสงค์	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
6. ขอมรรับฟังความคิดเห็นของผู้เรียน					
7. การให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียน					
8. ให้ความร่วมมือในกิจกรรมต่างๆของสถานศึกษา					



เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า  
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้